

Rotterdammers

EERST

**Verkiezingsprogramma
Leefbaar Rotterdam 2026-2030**

Voorwoord

Beste Rotterdammers,

Met trots presenteer ik als lijsttrekker het nieuwe verkiezingsprogramma van Leefbaar Rotterdam, de enige lokale partij van onze prachtige stad. En niet voor niets luidt onze slogan "Rotterdammers Eerst". Bij alle keuzes die wij maken staan de belangen van jullie, de Rotterdammers, centraal. Vanuit de overtuiging dat onze keuzes Rotterdam een betere, veiligere en prettigere stad maken voor iedereen die meedoet in onze stad.

Rotterdam is de laatste 25 jaar uitgegroeid tot een prachtige stad met iconische gebouwen, bruggen, plekken en mensen. Het is de stad waar ik geboren ben, al mijn hele leven woon en waar ik net als u zielsveel van houd.

Er gaat veel goed in Rotterdam, maar er is ook nog veel te doen. De belangrijkste uitdagingen die wij als Leefbaar Rotterdam voor de komende jaren zien zijn:

- ▶ Zorgen voor veel meer woningen met voorrang voor de Rotterdammers zelf.
- ▶ Een einde maken aan de overlast en onveiligheid in sommige wijken, winkelgebieden, in het OV en in het verkeer.
- ▶ Het aantal dakloze mensen op straat stevig terugdringen door een goede mix van zorg en repressie. De extra inzet op het tegengaan van openlijk drugsgebruik en bedelen middels een persoonsgerichte aanpak zetten we door.
- ▶ Geen nieuwe toestroom van asielzoekers, statushouders en achterstanden naar Rotterdam toestaan, o.a. door aanscherping van de Rotterdamwet waarin we een werk of AOW eis als voorwaarde stellen.
- ▶ Werken aan een status aparte qua regelgeving voor onze haven en deze toekomstbestendig maken. We waren, zijn en blijven dé havenstad van Europa. Uiteraard met een eigen luchthaven.
- ▶ Op blijven komen voor de belangen van de ouderen in deze stad.
- ▶ De stad moet bereikbaar blijven. Ook met de auto. De Maastunneltraverse maken we weer tweebaans.
- ▶ Op de Nederlandse cultuur welke hier in eeuwen is opgebouwd zijn we zuinig en we vechten voor het behoud ervan.

We zien het als onze plicht om de orde en het evenwicht in Rotterdam te herstellen. Onze woningmarkt, onze zorg en ons onderwijs lopen tegen de grenzen aan van wat we als stad aankunnen en deze staan enorm onder druk. Een stad kan alleen maar voor haar kwetsbare inwoners zorgen als er voldoende sterke schouders zijn. Dit evenwicht tussen Rotterdammers die het zelf redden (en vaak ook voor anderen zorgen) en de mensen die hulp nodig hebben is verstoord. Wanneer er elk jaar een paar duizend mensen bijkomen die hulp nodig hebben en er tegelijkertijd een paar duizend sterke schouders uit deze stad vertrekken, ontstaat er een onwenselijke disbalans en komen zaken als zorg, uitkeringen, woningmarkt, veiligheid en onderwijs nòg verder onder druk te staan.

De uitdagingen qua veilig thuis-meldingen, huisverboden, complexiteit van jeugdzorg, percentage mensen langdurig in de bijstand, armoede, onderwijsachterstanden zijn nergens in Nederland zo groot als in onze stad.

Daarom werkt Leefbaar Rotterdam er nadrukkelijk aan om de instroom van nieuwe achterstanden een halt toe te roepen om zo de stad beter in evenwicht te brengen. Dus geen asielzoekers, geen voorrang op de woningmarkt meer voor statushouders, geen arbeidsmigranten die geen huisvesting hebben en in delen van de stad alleen huisvesting voor mensen met inkomen uit arbeid. Eerst moeten we het evenwicht in onze stad herstellen.

Veiligheid zit in het DNA van Leefbaar Rotterdam. Elke dag strijden we ervoor. Wij willen een stad waar vrouwen zich niet af hoeven te vragen welke route ze 's avonds naar huis nemen, waar mannen hand in hand kunnen lopen zonder uitgescholden- of erger te worden en waar joodse Rotterdammers niet bang hoeven te zijn om hun keppeltje te dragen. We stellen paal en perk aan de gigantische toename van de bedreigingen en beschimpingen van onze zorgmedewerkers, politieagenten, BOA's en onze medewerkers aan gemeentelijke balies. Het is ongekend en hartverscheurend wat zij allemaal voor hun kiezen krijgen.

Wij zorgen de komende jaren voor 100 extra BOA's per jaar. We willen een einde maken aan de houding van onaantastbaarheid van overlastgevers en criminelen in het OV en verkeer, op onze stranden en in winkelgebieden. De stad hoort toe aan de Rotterdammers die zich normaal gedragen en zich overal veilig moeten voelen. Niet aan onverlaten die overal mee weg denken te komen. Alleen Leefbaar Rotterdam durft hier echt tegenop te treden.

Leefbaar Rotterdam is trots op onze haven en dat willen we graag blijven. We maken ons ernstige zorgen over de ontwikkelingen van de laatste jaren. Daarom moet de Rotterdamse haven een speciale economisch zone worden met een status aparte. We willen uitzonderingen op beperkende landelijke wetgeving met betrekking op stikstof en CO₂-heffingen. Zo kunnen onze bedrijven weer maximaal ondernemen en groeien en komen Rotterdammers die hun brood verdienen niet werkloos thuis te zitten.

Wij waren, zijn en blijven de enige partij waar de belangen van de ouderen in deze stad gewaarborgd zijn. Waar de mensen die Rotterdam mede helpen op te bouwen gekoesterd en gewaardeerd worden. Leefbaar Rotterdam garandeert:

- ▶ Gratis OV voor onze ouderen.
- ▶ Forse korting op de Rotterdamspas.
- ▶ Huismeesters in ouderencomplexen.
- ▶ Zorgrestaurants waar ouderen samen kunnen eten.
- ▶ Aandacht voor dementie en eenzaamheid.
- ▶ Mantelzorgers en vrijwilligersorganisaties als UVV die alle steun krijgen.

Dit zijn zomaar wat zaken die allemaal dankzij Leefbaar Rotterdam bestaan en gehandhaafd zullen blijven voor onze ouderen.

Wij zijn de enige partij die waakt over de Nederlandse cultuur. Zoals Pim Fortuyn al opmerkte gaan we wat hier in eeuwen is opgebouwd niet in een paar decennia door de gootsteen spoelen. Iedereen die legaal in deze stad verblijft en wat van het leven wil maken is voor ons een Rotterdammer. Waar je wieg ook heeft gestaan. Maar de Nederlandse cultuur en gewoonten zijn en blijven wat Leefbaar Rotterdam betreft altijd leidend. De scheiding van kerk en staat is uiteraard ononderhandelbaar.

Wij zijn de enige partij die ook de belangen van de automobilist meeweegt en een bereikbare stad voor alle vervoersstromen nastreeft. En we denken niet dogmatisch. Als een 30 km zone meehelpt om de veiligheid te vergroten, zijn we hier uiteraard voor en hoe meer mensen gebruik maken van ons OV hoe beter het is. Hoe meer Rotterdammers gebruik maken van ons grandioze fietspaden-netwerk, hoe liever het ons is. Maar wij zijn niet voor symboolpolitiek. Onder het mom van minder uitstoot is van de Maastunnel traverse één baan gemaakt. Het gevolg is dat op vele momenten het verkeer van Blijdorp tot Zuidplein vaststaat en de uitstoot alleen maar toeneemt. Dit draaien we terug! We gaan hier terug naar tweebaans en maken een einde aan de dagelijkse kilometerslange files terwijl de baan ernaast leeg is.

Er staat bij gemeenteraadsverkiezingen in Rotterdam maar één vraag centraal: komt er een stadsbestuur met of zonder Leefbaar Rotterdam. Het antwoord op die vraag is het enige wat echt verschil maakt. Het enige wat de Rotterdammers echt merken. Op straat, in hun wijk, in het OV én in hun portemonnee. Want onder Leefbaar Rotterdam stadsbestuur zijn de lokale lasten de afgelopen jaren niet gestegen.

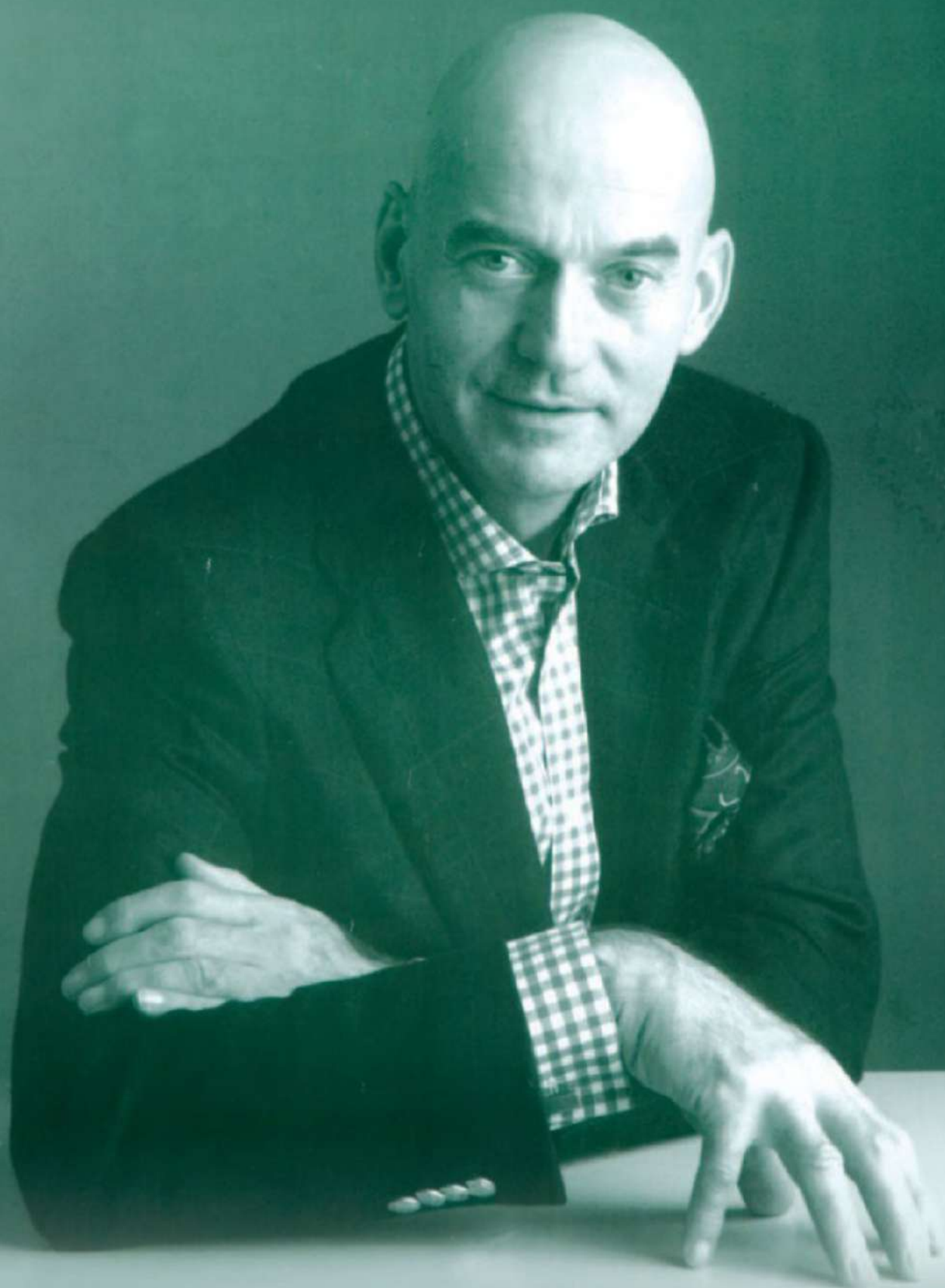
Ik wens alle Rotterdammers veel leesplezier en ik sta open voor vragen en suggesties. Ik heb er alle vertrouwen in dat we met dit prachtige programma een geweldige uitslag gaan boeken op 18 maart 2026.

Ik treed in de voetsporen van mijn held Pim Fortuyn.
Daarom sluit ik af met: Ik heb er zin an. At your service!

Met vriendelijke groet,

Ronald Buijt
Lijsttrekker Leefbaar Rotterdam

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Veiligheid	9
Hoofdstuk 2: Veiligheid voor vrouwen	13
Hoofdstuk 3: Asiel, migratie & integratie	17
Hoofdstuk 4: Schoon, heel & diervriendelijk	23
Hoofdstuk 5: Bouwen & wonen	27
Hoofdstuk 6: Mobiliteit & bereikbaarheid	33
Hoofdstuk 7: Zorg, ouderen & jeugdzorg	39
Hoofdstuk 8: Economie, horeca & haven	47
Hoofdstuk 9: Energie, duurzaamheid & klimaat	53
Hoofdstuk 10: Bestuur, wijken & kleine kernen	57
Hoofdstuk 11: Werk & inkomen	61
Hoofdstuk 12: Onderwijs	65
Hoofdstuk 13: Cultuur, kunst & evenementen	69
Hoofdstuk 14: Sport	73

Hoofstuk 1: Veiligheid

Veiligheid is hét thema waarmee Pim Fortuyn Leefbaar Rotterdam in 2002 op de kaart zette. Onder aanvoering van Leefbaar Rotterdam is de veiligheidssituatie sindsdien flink verbeterd. Zo werd de tippelzone aan de Keileweg, waar verslaafden en prostituees een mensonterend leven leidden en waar dealers vrij spel hadden, gesloten. We verbeterden de veiligheid in de stad dankzij kordate maatregelen, zoals de inzet van stadsmariniers, preventief fouilleren en patsercontroles. Ook in de laatste vier jaar, met Leefbaar Rotterdam in het stadsbestuur, is er fors extra geïnvesteerd in veiligheid. We hebben een speciale opvang voor dakloze overlastgevende EU-arbeidsmigranten, waar we zorgen dat ze weer aan het werk gaan, of bij aanhoudend overlastgevend gedrag, ze terugsturen naar het land van herkomst. We treden stevig op tegen drugsoverlast in de parken met handhaving en de (vreemdelingen)politie.

Ondanks dat zien we dat de veiligheid onder druk staat. Overlast door verwarde, agressieve en verslaafde dakloze mensen maken dat het veiligheidsgevoel bij veel Rotterdammers niet is wat het zou moeten zijn. Ook asociaal, intimiderend en agressief gedrag van vooral jongeren maken dat inwoners het winkelcentrum, het openbaar vervoer of zelfs hun eigen straat 's avonds soms liever mijden. Of de bewoners in het Centrum van de stad die in het weekend letterlijk van straat worden gejaagd door dominante verkeersaso's in patserbakken rond de Meent en de Witte de With. Dat is voor Leefbaar Rotterdam onacceptabel. We mogen niet accepteren dat vrouwen en homoseksuelen op straat worden lastiggevallen, dat Joodse Rotterdammers met een keppeltje zich vogelvrij voelen en dat soms hele buurten in de greep van overlastgevers verkeren.

Veiligheid is en blijft dus topprioriteit voor Leefbaar Rotterdam. In 2002, in 2026 en voor altijd. Dat vraagt om heldere en stevige keuzes. Preventief waar het kan, maar repressief waar het moet. Rotterdam moet daarbij de grenzen durven opzoeken. Waar de linkse partijen overlastgevers en criminelen in de praktijk vaak als kwetsbaar en als slachtoffer van de maatschappij zien, komt Leefbaar Rotterdam op voor al die nette, gewone Rotterdammers met een even eenvoudige als terechte wens: gewoon veilig zijn in onze stad.

Daarom wil Leefbaar Rotterdam:

- ▶ Extra geld naar veiligheid en handhaving.
- ▶ Fors uitbreiden van het aantal gemeentelijke handhavers (BOA's) door jaarlijks 100 nieuwe BOA's te laten starten.
- ▶ Extra investeren in het opleiden van BOA's en het realiseren van stageplekken.
- ▶ BOA's uitrusten met wapenstok en pepperspray, RET-BOA's net als NS-handhavers voorzien van wapenstok.
- ▶ Een krachtige lobby richting het Rijk voor fors meer (wijk)agenten voor Rotterdam om meer blauw op straat te realiseren.
- ▶ Een beroep doen op de Marechaussee wanneer zaken door het capaciteitstekort bij politie en handhaving niet afdoende aangepakt kunnen worden.

- ▶ De politie steviger verankeren in onze wijken: de wijkagent weer als herkenbaar aanspreekpunt voor de wijk, in plaats van dat zij worden ingezet voor stedelijke tekorten, demonstraties en voetbalwedstrijden.
- ▶ Sneller inzetten van mobiele politieposten bij incidenten in de buurt en handhavingsposten realiseren op plekken waar veel overlast is.
- ▶ Uitbreiding van cameratoezicht en mosquito's op plekken waar overlast en criminaliteit wordt ervaren.
- ▶ Preventief fouilleren -al dan niet op tijdelijke basis- in de hele gemeente mogelijk maken. Uiteraard zonder derde waarnemer. Wij vertrouwen de politie en het kost onnodig extra capaciteit. Om de effectiviteit van preventief fouilleren te vergroten, behoort ook groepsgericht preventief fouilleren nadrukkelijk tot de mogelijkheden.
- ▶ Grootschalige acties om door overlast geteisterde buurten, zoals De Esch en het Noordereiland, weer leefbaar te maken: maximaal afgrenzen voor overlastgevers van buiten, harde handhaving op overlast binnen de wijk.
- ▶ Een Offensief Leefbaar Centrum: grootschalige acties in samenspraak met ondernemers om een halt te roepen aan de overlast in het winkelgebied Lijnbaan/Korte Lijnbaan, de omgeving rond metrostation Beurs en het Schouwburgplein.
- ▶ Drillrap en andere -zeker op jongeren gerichte- geweldsverheerlijking bestrijden.
- ▶ Een offensief tegen asociale etters en hun vaak illegale fatbikes: weren uit drukke gebieden, strenge handhaving met lik-op-stukbeleid bij overtredingen, illegale opgevoerde fatbikes innemen en demonstratief vernietigen naar Antwerps voorbeeld.
- ▶ Strakke handhaving van het bedelverbod en het bedelverbod middels waarschuwborden zichtbaar uitdragen in de publieke ruimte.
- ▶ Uitvoering van het Actieplan voor een veilig Rotterdams OV van Leefbaar Rotterdam. Hierin staat onder andere:
 - ▶ Invoering van gemeente brede OV-verboden, niet beperkt tot slechts enkele OV-lijnen.
 - ▶ Na 19:00 toezichthouders in alle trams en metro's.
 - ▶ Invoering van permanente OV-verboden.
 - ▶ Tevens OV-verboden voor mensen die het OV gebruiken om ergens overlast te veroorzaken, zoals in Hoek van Holland en Nesselande.
 - ▶ Intensiveren van grootschalige acties tegen zwartrijden.
 - ▶ Een SMS/App-hulplijn voor bedreigende situaties in metro's en trams.
 - ▶ Incheckpoortjes op alle metrostations.
 - ▶ Daders van agressie en wangedrag in het OV opsporen middels displays in OV-stations en -voertuigen.

Demonstreren: geen recht om misbruik van te maken

Steeds vaker wordt onze samenleving ontwricht door radicale activisten die zich onder het mom van demonstreren schuldig maken aan intimidatie, vernielingen en blokkades. Vaak gaat het hierbij om Gaza-activisten en groeperingen zoals Extinction Rebellion. Denk aan de blokkades in de haven en het blokkeren van drukke wegen in de stad. Het demonstratierecht is een groot goed dat Leefbaar Rotterdam wil koesteren en beschermen. Echter, wat we nu in de praktijk zien, is dat men met bijna alles weggkomt, zolang het maar een demonstratie wordt genoemd. Met grote economische schade en irritatie bij Rotterdammers tot gevolg. Hier moet dan ook paal en perk aan gesteld worden. Het demonstratierecht moet beschermd worden, door misbruik ervan niet te tolereren.

Daarom wil Leefbaar Rotterdam:

- ▶ Geen blokkades van wegen, sporen en andere infrastructuur toestaan. Personen die dit toch doen direct verwijderen.
- ▶ Demonstraties ontbinden bij het niet opvolgen van aanwijzingen door de politie.
- ▶ Een lokaal verbod op gezichtsbedekking bij demonstraties zolang dit landelijk niet geregeld is.
- ▶ De Wet Openbare Manifestaties strikt handhaven: demonstraties voorkomen of ontbinden bij dreiging voor de openbare orde, de volksgezondheid en hinder voor het verkeer.
- ▶ De kosten van bekladdingen en vernielingen altijd verhalen op de daders, evenals de economische schade door niet toegestane demonstraties.
- ▶ De trappen voor het stadhuis niet gebruiken als podium voor demonstraties.
- ▶ Dat in het belang van de openbare orde, toespraken bij demonstraties altijd te verstaan moeten zijn voor OM, politie en handhaving: niet in andere talen.

Zero-tolerance tegen de georganiseerde misdaad

De georganiseerde misdaad drukt nog altijd een onaanvaardbaar grote stempel op onze stad. Van explosies bij woningen, tot aanslagen op ondernemingen. Van wapengeweld door steeds jongere daders, tot winkelstraten die het toneel van ondermijning vormen. Stuk voor stuk zaken die niet alleen het veiligheidsgevoel van de Rotterdammer aantasten, maar die ook bijdragen aan een beeld van wetteloosheid in de stad. Een stevige vuist tegen de georganiseerde misdaad, in de praktijk vaak drugscriminaliteit, is en blijft dan ook keihard nodig.

Daarom wil Leefbaar Rotterdam:

- ▶ Een offensief tegen ondermijning: grootscheepse controles en acties tegen witwassen in winkelstraten zoals de Slinge, Wolphaertsbocht, Groene Hilledijk, Beijerlandse laan en de Crooswijkseweg.
- ▶ Controleren op en innemen van onverklaarbaar vermogen, zoals dure kleding, sieraden en vervoermiddelen, bij overlastgevende jeugdgroepen.
- ▶ Criminelen maximaal kaalplukken en de opbrengsten investeren in veiligheid in de wijk.
- ▶ Het aantal patsercontroles weer opvoeren.
- ▶ Normalisatie van drugsgebruik tegengaan. We zetten geen enkele stap richting legalisering van harddrugs en zetten de campagnes over de dodelijke gevolgen van drugs en de criminele wereld erachter voort.
- ▶ Het opsporen van drugslabs en wietkwekerijen in woonwijken opschroeven, publiekscampagnes om het herkennen ervan te verbeteren.
- ▶ Maximaal inzetten op het beveiligen van de haven tegen het invoeren en uithalen van drugs.
- ▶ Intensieve samenwerking met andere havensteden, van Zuid-Amerika tot Vlissingen en Antwerpen, om de uit- en invoer van drugs gezamenlijk te bestrijden.

FEMICIDE

Hoofdstuk 2: Veiligheid voor vrouwen

Leefbaar Rotterdam is de partij die altijd aandacht heeft gevraagd voor de veiligheid van vrouwen in Rotterdam. We waren de voorvechters van het strafbaar stellen van seksuele straatintimidatie. Sterker nog, door onze tomeloze inzet is er uiteindelijk een landelijk verbod gekomen. Met de landelijke Wet Seksuele Misdrijven kunnen onze politieagenten en BOA's boetes opleggen tegen mannen die zich niet fatsoenlijk kunnen gedragen naar vrouwen op straat.

Daarnaast waren we één van de eerste gemeenten waar een stevige aanpak tegen huiselijk geweld van de grond is gekomen. Dit was mede noodzakelijk door vreselijke gevallen van huiselijk geweld en femicide die in korte tijd in Rotterdam plaatsvonden. Door intensieve samenwerking en verbeterde hulpverlening, is de aanpak tegen huiselijk geweld in Rotterdam geïntensiveerd. Ook hebben we als Leefbaar Rotterdam veel maatregelen voor elkaar gekregen om de veiligheid op straat te verbeteren, bijvoorbeeld tijdens het uitgaan. We lopen in Rotterdam voorop en daar zijn we trots op.

Tegelijkertijd is er nog genoeg werk aan de winkel om de veiligheid voor vrouwen in de openbare ruimte en achter de voordeur te vergroten. Te veel meisjes en vrouwen voelen zich nog onveilig in de stad en dat is onacceptabel. Om nog maar te zwijgen over het schrikbarende cijfer dat er elke acht dagen in Nederland een vrouw wordt vermoord. Het is belangrijk om hier veel aandacht voor te blijven vragen, o.a. via Orange the World, de wereldwijde campagne tegen geweld tegen vrouwen.

Stop seksuele straatintimidatie

De samenleving heeft lang genoeg weggekeken. Leefbaar Rotterdam heeft altijd de onveiligheid van meisjes en vrouwen aangekaart en zich daar hard tegen verzet. We benoemen de problemen van sissen, nafluiten, betasten en achtervolgen en kijken hier niet voor weg. We gaan onverminderd door met de aanpak tegen seksuele straatintimidatie en benoemen hierbij het probleem van de daders.

Voorop in de strijd tegen huiselijk geweld en femicide

Rotterdam is sinds jaar en dag koploper wat betreft de aanpak van huiselijk geweld en femicide. Dat is goed, maar zolang dit probleem bestaat is er geen ruimte voor borstklopperij. We doorbreken de taboes omtrent dit onderwerp, lichten mensen voor over de "rode vlaggen" van femicide en zoeken wat wetgeving betreft de randen op in onze strijd tegen huiselijk geweld en femicide. Onze lobby richting het Rijk gaat dan ook onverminderd verder: om wetgeving aan te passen voor het breder inzetten van het (tijdelijk) huisverbod, voor het creëren van meer mogelijkheden om stalkers aan te pakken, voor het strafbaar stellen van intieme terreur en psychisch geweld en voor een vorm van de Clare's Law in Nederland.

Hulp voor huiselijk geweld altijd geregeld

Huiselijk geweld is een hardnekkig probleem. Mede door inspanningen van Leefbaar Rotterdam staat er een stevige Rotterdamse aanpak tegen huiselijk geweld. Daarmee zijn de eerste noodzakelijke stappen gezet, maar we zijn er nog niet. We blijven investeren in een sterke ketenaanpak, zorgen dat er altijd voldoende crisisopvang beschikbaar is, vergroten het bereik van Filomena (hét centrum voor huiselijk geweld en kindermishandeling) en zorgen dat plegers van huiselijk geweld op de hielen worden gezeten. Door de inzet van enkelbanden bij plegers en het plaatsen van deurbelcamera's kunnen slachtoffers hun veiligheidsgevoel weer enigszins terugkrijgen.

Voorlichting huiselijk geweld in het onderwijs

Daarnaast is het ook van groot belang om preventieve maatregelen te nemen tegen huiselijk geweld. Dit begint met vroegtijdig voorlichting te geven op scholen over de omgang met meisjes en vrouwen. Dit doen we onder ander met de lespakketten Vrijheden voor alle lagen van het onderwijs.

Veilig uitgaan, ook voor vrouwen

Onder leiding van Leefbaar Rotterdam is geïnvesteerd in horecastewards die een oogje in het zeil houden in bekende uitgaansgebieden. Daarnaast introduceerden we de Safe'R spot, waar vrouwen of anderen die lastiggevallen worden of zich onveilig voelen, terecht kunnen. We continueren deze acties en zorgen er tevens voor dat iedereen die zich schuldig maakt aan intimidatie op straat en in het uitgaansleven hard worden aangepakt met boetes en een collectieve horecaontzegging. Ook brengen we de mogelijkheid voor het "vragen naar Angela" meer onder de aandacht bij vrouwen in de horeca en onder horecapersoneel.

(Online) seksueel grensoverschrijdend gedrag en uitbuiting tegengaan

Na jarenlang is onze pleitboodschap om seksuele straatintimidatie strafbaar te stellen werkelijkheid geworden. Maar we zijn er nog niet: handhaving moet scherper en er dient meer voorlichting te komen omtrent ongewenst gedrag. Daarnaast werken we aan een specifieke aanpak met betrekking tot online grensoverschrijdend gedrag. Dit doen we door scherp toe te zien op apps waarop dit gebeurt. Veel jonge meisjes lopen hier ongewenst dagelijks tegenaan zonder dat er veel mogelijkheden zijn om hier iets tegen te doen. Leefbaar Rotterdam zet zich in om samen met de politie en grote media bedrijven hier actiever over te waarschuwen, te controleren en aan te pakken.

Daarom wil Leefbaar Rotterdam:

- ▶ Doorzetten van de aanpak seksuele straatintimidatie.
- ▶ Onderzoek naar de motieven en achtergronden van daders van seksuele straatintimidatie.
- ▶ Undercoveragenten en lok-BOA's inzetten om daders van (seksuele) straatintimidatie op te sporen en op te pakken, zodat vrouwen en homo's weer normaal over straat kunnen zonder lastiggevallen te worden.
- ▶ Uitrollen brede campagne over "rode vlaggen" van femicide en huiselijk geweld.

- ▶ Brede lobby richting het Rijk voor het aanpassen van wetgeving in de strijd tegen huiselijk geweld (tijdelijk huisverbod, stalkeraanpak, strafbaar stellen intiem terreur en psychisch geweld, Clare's Law).
- ▶ Meer inzet en steunen van ervaringsdeskundigheid in de keten van huiselijk geweld.
- ▶ Investeren in crisisopvang voor slachtoffers van huiselijk geweld, zoals de Oranje Veste, met de mogelijkheid om een huisdier ook veilig op te vangen.
- ▶ Doorontwikkelen van het bereik en de deskundigheid van Filomena.
- ▶ Stevige plegeraanpak voor daders van huiselijk geweld.
- ▶ Faciliteren deurbelcamera's.
- ▶ Verder uitrollen slachtofferdevices - enkelbanden voor plegers.
- ▶ Uitbreiden aantal lespakketten in het onderwijs voor meer bewustwording voor de veiligheid van vrouwen.
- ▶ Doorzetten Safe'R spot in de horeca.
- ▶ Meer aandacht voor "vragen naar Angela" in de horeca.
- ▶ Ontwikkelen specifieke aanpak online grensoverschrijdend gedrag.
- ▶ Stevige Aanpak Schadelijke Traditionele Praktijken zoals meisjes- en vrouwenbesnijdenis en eerwraak.

Hoofdstuk 3: Asiel, migratie & integratie

Rotterdam is van oudsher een stad met veel armoede en achterstanden. Het is belangrijk dat er in de stad een goed evenwicht bestaat tussen enerzijds mensen die zichzelf redden en een economische bijdrage leveren en anderzijds de mensen die (veel) ondersteuning nodig hebben. Het landelijk falende migratiebeleid legt ook op onze stad een enorme druk en zorgt ervoor dat hier langzamerhand steeds meer disbalans ontstaat. Dit heeft invloed op onze veiligheid, onze identiteit, ons onderwijs, onze zorg en al onze andere voorzieningen. Terwijl ons stadsbestuur zich iedere dag inzet voor een leefbare stad waarin de belangen van alle Rotterdammers centraal staan, zadelt het Rijk ons op met de gevolgen van de ongecontroleerde immigratie. We lopen als Rotterdam tegen de grenzen aan van wat we als stad aan kunnen.

Denk aan de Spreidingswet, waarmee het kabinet gemeenten dwingt tot asielopvang, ongeacht of de lokale bevolking en de gemeenteraad dat willen. Ongeacht of een stad dit wel aankan. Denk daarbij ook aan de grote aantallen asielzoekers met een verblijfsvergunning (statushouders) die we van het Rijk verplicht een woning moeten geven. De laatste jaren ging het om 500 tot 800 woningen per jaar. Een klap in het gezicht van Rotterdammers die vaak jarenlang op de wachtlijst staan voor een sociale huurwoning zoals jongeren die daardoor het huis niet uit kunnen. Dit kan zo niet doorgaan.

Dankzij ons geen extra asielopvangplekken

Met Leefbaar Rotterdam aan het roer heeft onze stad in 2022 een rem op de asielinstroom gezet. We voerden een asielquotum in waardoor er ondanks de Spreidingswet geen extra asielopvangplekken bijkwamen in Rotterdam. Ook kregen we het voor elkaar dat statushouders eerst grootschalig worden gehuisvest op een schip aan de rand van de stad, in plaats van ze, zoals in de rest van het land, meteen een sociale huurwoning te geven. Dat is de maatregel waarmee we de druk op de woningmarkt hebben verlicht en Rotterdammers op de wachtlijst een eerlijke kans hebben gegeven. Rotterdamse woningen zijn er wat Leefbaar betreft in de eerste plaats voor Rotterdammers.

Geen plek voor illegalenopvang

Ook sloten we als enige gemeente in Nederland de illegalenopvang (LVV) in onze stad. We hebben in Nederland een veel te ruimhartig asielbeleid. De weinigen die afgewezen worden, moeten wat Leefbaar Rotterdam betreft Nederland ook echt verlaten. Dus: wie illegaal in Nederland verblijft moet terug naar het land van herkomst, in plaats van jarenlang in een gesubsidieerde opvangvoorziening te wonen waarmee het illegale verblijf alleen maar verlengd wordt.

Sterke schouders blijven nodig

We zijn trots op wat we bereikt hebben en op de instroom die we tegen hebben weten te houden. Dankzij Leefbaar Rotterdam hield de stad stand waar veel andere gemeenten bezweken onder druk van het Rijk. Maar er is meer nodig om de instroom van achterstanden

tegen te gaan. Rotterdam heeft sterke schouders, maar de druk op onze stad is simpelweg te groot. Alleen met Leefbaar Rotterdam in het stadsbestuur zullen die beperkende maatregelen van kracht blijven. Wat Leefbaar Rotterdam betreft is er de komende twaalf jaar géén plek voor de opvang van nieuwe asielzoekers. De sociale problemen in onze stad zijn dermate hoog dat we extra asielzoekers niet aan kunnen.

Daarom wil Leefbaar Rotterdam:

- ▶ Dat de Spreidingswet wordt ingetrokken.
- ▶ Dat de wettelijke taakstelling omtrent huisvesting voor statushouders wordt afgeschaft.
- ▶ De voorrang voor statushouders op de woningmarkt afschaffen: wettelijk verplichte huisvesting niet meer in sociale huurwoningen. Rotterdammers Eerst was en is ons credo bij de toewijzing van sociale huurwoningen.
- ▶ Geen AZC aan de rand van de gemeente Rotterdam, zoals het Barendrechts AZC in het Zuidelijk Randpark bij Lombardijen.
- ▶ Minimaal voor de komende twaalf jaar (drie bestuursperiodes) zal Rotterdam geen nieuwe asielzoekers huisvesten
- ▶ De opvang in de Pauluskerk sluiten: de aanzuigende werking is onwenselijk en de overlast voor omwonenden onacceptabel.
- ▶ Geen heropening LVV: wie is afgewezen door de rechter is illegaal en moet terug naar het land van herkomst en niet in een Rotterdamse opvang.
- ▶ Het streefgetal van minstens 2.000 opvangplekken voor Oekraïners loslaten en naar beneden sturen.

Rem op arbeidsmigratie

De ongereguleerde arbeidsmigratie heeft een ontwrichtende werking op onze stad. Al in 2014 pleitte Leefbaar Rotterdam voor een quotum om de toestroom van arbeidsmigranten naar Rotterdam te beteugelen. Volgens andere partijen overdreven we, maar elf jaar later bevinden zich naar schatting zo'n 100.000 arbeidsmigranten in Rotterdam, veelal afkomstig uit Polen, Roemenië en Bulgarije, waarvan er slechts zo'n 40.000 officieel ingeschreven staan.

Het open-grenzenbeleid van de Europese Unie leidt tot onwenselijke situaties in Rotterdamse wijken zoals Carnisse, Oud-Charlois, de Tarwewijk en Oud-Mathenesse. Er is sprake van overbewoning, illegale verhuur, malafide uitzendbureaus, uitbuiting, verdringing van Nederlands personeel en een Nederlandse beroepsbevolking die steeds minder in staat is om zelf technisch werk te verrichten. Daarnaast komen de laatste jaren ook steeds meer Midden- en Oost-Europeanen naar Rotterdam, die hier geen perspectief hebben op een baan en huisvesting. Daardoor lijden zij een uitzichtloos bestaan op onze straten. Vrij verkeer van mensen binnen de EU is een groot goed, maar we willen geen vrij verkeer van overlast. Zeker niet van mensen die zonder perspectief naar Rotterdam komen.

Het gaat hier ook om arbeidsmigranten die zeer slecht zijn behandeld door hun werkgever en op straat zijn beland toen ze hun baan verloren. In Rotterdam hebben we daarom de laatste jaren ook stevige maatregelen genomen tegen slechte werkgevers en goede afspraken gemaakt om uitbuiting en rechteloosheid tegen te gaan. Hier blijven we stevig op inzetten. Om de

leefbaarheid in onze wijken te verbeteren, is het cruciaal om zowel de arbeidsmigratie richting Rotterdam in te dammen als de schaduwzijden van arbeidsmigratie daadkrachtig tegen te gaan.

Daarom wil Leefbaar Rotterdam:

- ▶ Grootschalige en gerichte controles naar woon-misstanden, vooral in wijken met hoge percentages arbeidsmigranten.
- ▶ Strengere handhaving van de inschrijvingsplicht bij de gemeente.
- ▶ Huisjesmelkers en malafide verhuurders actief opsporen en aanpakken.
- ▶ Verhuurdersvergunningen en opkoopbescherming invoeren in wijken met hoge aantallen arbeidsmigranten.
- ▶ Aanpakken van malafide uitzendbureaus.
- ▶ Dat de gemeente zeer kritisch is op de vestiging van nieuwe bedrijven uit branches die vooral op arbeidsmigranten draaien.
- ▶ Maximale druk op gemeenten, zoals het Westland waar op grote schaal arbeidsmigranten werken, om zelf voor huisvesting te gaan zorgen in plaats van Rotterdam hiermee op te zadelen.
- ▶ De succesvolle niet-vrijblijvende opvang voor EU-arbeidsmigranten voortzetten: afkicken en terug naar werk of terugkeer naar het land van herkomst.
- ▶ Overlastgevende EU-migranten zo snel mogelijk gedwongen terugsturen naar het land van herkomst.
- ▶ Afspraken maken met het Rijk om de gedwongen terugkeer van niet-werkende EU-migranten sneller mogelijk te maken.
- ▶ Directe afspraken maken met Midden- en Oost-Europese landen om terugkeer te bevorderen.

Herstel van de Rotterdamwet

Ook op andere vlakken dan het migratiebeleid is het van groot belang om de toestroom van achterstanden naar Rotterdam tegen te gaan. Een belangrijk middel hiervoor is de Wet Bijzondere Maatregelen Grootstedelijke Problematiek, beter bekend als de Rotterdamwet die tijdens het eerste stadsbestuur onder leiding van Leefbaar Rotterdam werd ingevoerd. Momenteel biedt de Rotterdamwet de mogelijkheid om mensen met specifieke beroepen (zoals docenten en agenten) voorrang te geven op woningen (artikel 9) en om mensen met een overlastgevend of crimineel verleden te weren uit bepaalde straten (artikel 10). De belangrijkste mogelijkheid, namelijk de eis dat mensen van buiten de stad die zich in Rotterdamse wijken willen vestigen, een inkomen uit werk hebben (artikel 8), is eerder geschrapt. Herinvoering van dit artikel is hard nodig om weer te kunnen sturen op leefbare en draagkrachtige wijken.

Daarom wil Leefbaar Rotterdam:

- ▶ Herinvoering van artikel 8 van de Rotterdamwet: een inkomen uit werk of AOW voor wie van buiten de stad in bepaalde Rotterdamse wijken wil komen wonen.

Integratie en identiteit

In 2002 legde Pim Fortuyn de vinger op de zere plek. Decennia van grootscheepse immigratie in combinatie met een falend integratiebeleid, hadden Rotterdamse wijken toen al onherkenbaar veranderd. De Nederlandse cultuur, normen, waarden en vrijheden stonden onder druk.

Oorspronkelijke bewoners zagen hun vertrouwde Nederlandse winkels verdwijnen en vervangen worden door winkels met Arabische teksten op de ramen.

Straten zoals de Beijerlandselaan op Zuid, de Schiedamseweg in West en de Zwart Janstraat in het Noord werden het toneel van belwinkels, dubieuze kapperszaken en shishalounges. Door deze segregatie ontstonden parallelle samenlevingen. Steeds meer buurten werden in de praktijk migrantenwijken. Rotterdammers die er al jarenlang woonden, konden geen Nederlands praatje met hun burens meer maken en de nieuwe burens leerden op hun beurt geen Nederlands. De sociale cohesie verdween en de maatschappelijke onvrede en gevoelens van onveiligheid namen toe. Wie er iets van zei, liep al snel het risico om voor racist versleten te worden. Pim Fortuyn trotseerde de politieke correctheid en durfde hardop te spreken over de keerzijdes van de multiculturele samenleving. Hij verwoordde wat veel Rotterdammers in stilte dachten.

Anno 2025 blijven de uitdagingen groot. Het taboe is doorbroken, maar de immigratie is doorgegaan. Leefbaar Rotterdam staat voor iedereen in onze stad die zijn of haar steentje bijdraagt, zich aan de wet houdt en onze normen en waarden respecteert. Ongeacht achtergrond of afkomst. Iedereen die legaal in deze stad verblijft is voor Leefbaar een Rotterdammer.

Tegelijkertijd zijn we ook heel duidelijk: wie van buiten naar onze stad komt dient onze cultuur en onze omgangsvormen te respecteren. Dit geldt in het bijzonder voor onze individuele vrijheden, zoals vrijheden van geloof, geloofsafvalligheid, seksuele voorkeur en partnerkeuze, en de gelijkwaardigheid tussen man en vrouw. Men leert altijd de Nederlandse taal en draagt zoveel mogelijk bij aan de samenleving. Daarnaast vindt Leefbaar Rotterdam het van groot belang om oog te hebben voor de Rotterdammers die zich ontheemd voelen door de veranderingen als gevolg van migratie. "Diversiteit" en "inclusie", waar linkse partijen de mond vol van hebben, betekent ook dat met hún gevoelens rekening wordt gehouden.

Daarom wil Leefbaar Rotterdam:

- ▶ Dat de Nederlandse taal, normen en waarden voorop staan in Rotterdam. Op het onderwijs, op straat en in onze wijken.
- ▶ Dat iedereen wordt beoordeeld op gedrag en kwaliteiten in plaats van op afkomst.
- ▶ Strakke handhaving en waar mogelijk aanscherping van inburgeringsverplichtingen.
- ▶ Als gemeente de versterkte gebedsoproepen maximaal inperken zolang er geen landelijk verbod is.
- ▶ Geen hoofddoekjes of andere religieuze uitingen bij gemeentelijke handhavers en politie.
- ▶ Scheiding van kerk en staat: geen iftar op het stadhuis.
- ▶ Antisemitisme en dreiging richting de Joodse gemeenschap krachtig bestrijden.
- ▶ Rondreizende haatpredikers de toegang tot Rotterdam ontzeggen op grond van de openbare orde.
- ▶ Weekend- en Islamitische koranscholen waar leerlingen worden opgezet tegen onze samenleving scherp controleren en waar nodig bestrijden.

- ▶ Het woke-gedachtegoed binnen onder andere het onderwijs en de gemeentelijke overheid tegengaan, en een rem op diversiteits- en inclusiebeleid.
- ▶ Dat ontheemde Rotterdamse ouderen volwaardige aandacht krijgen in gemeentelijke programma's over samenleven en binnen de aanpak van eenzaamheidsproblematiek.

Flesjes en
blikjes zijn
geen afval!

statiegeldbak

Laat hier je
statiegeld
achter.

open

Hoofdstuk 4: Schoon, heel & diervriendelijk

Rotterdam is een prachtige stad en de toppers van onze afvalverwerking werken dag in- dag uit om haar schoon te houden. Toch lijkt hun werk soms tevergeefs. Ondanks dat Leefbaar Rotterdam er in de afgelopen periode voor heeft gezorgd dat er na jaren van verval weer meer geld ging naar het opschonen van de buitenruimte, werd de stad niet zichtbaar schoner. Dat komt omdat vervuilers er nog te gemakkelijk mee wegekomen. Zolang er geen echte consequenties zijn voor het vervuilen van onze straten, pleinen en parken, voelt iedere raddraaier zich vrij om door te gaan. De buitenruimte is van ons allemaal en wie dat verziekt moet dat voelen.

De afgelopen jaren is er fors geïnvesteerd in het vergroenen van onze stad. Dankzij Leefbaar Rotterdam hebben de volkstuinen een vaste plek gekregen in het gemeentelijk beleid. Rotterdam is groener geworden en dat juichen we toe, maar dat betekent niet dat we moeten doorslaan. Vergroening mag niet zomaar ten koste gaan van bereikbaarheid of leefbaarheid. Parkeerplaatsen mogen niet dogmatisch verdwijnen voor plantenbakken en stoepen moeten begaanbaar blijven, ook voor Rotterdamers die minder goed ter been zijn.

Niet alleen Rotterdamers, maar ook hun trouwe viervoeters hebben baat bij een prettige buitenruimte. Huisdieren zijn de beste vrienden van Rotterdamers. Leefbaar Rotterdam wil dat er voldoende ruimte blijft voor baasjes om met hun hond te kunnen wandelen en te recreëren.

Statiegeldproblemen

Het Rijk heeft ervoor gekozen om statiegeld op blikjes en flesjes in te voeren. Op papier leek dit een goed idee: mensen zouden hun lege flesjes en blikjes inleveren in plaats van ze op straat te gooien. In de praktijk werkt het anders. Er is een complete economie ontstaan van mensen die vuilnisbakken openbreken, afval over straat verspreiden en langs auto's bedelen om lege blikjes. Dit zorgt voor meer rotzooi, niet minder. Het systeem werkt contraproductief en veroorzaakt juist extra vervuiling en overlast. Leefbaar Rotterdam wil dat deze maatregel wordt teruggedraaid of fundamenteel wordt herzien.

Strenger handhaven bij grofvuildumping

In buurten waar bewoners vaak verhuizen, is de overlast van grofvuildumping structureel. Of het nu gaat om arbeidsmigranten die bij vertrek hun inboedel op straat zetten, of studentencomplexen die na elke verhuizing de stoep vol laten staan: de rommel blijft voor de Rotterdammer achter. Zolang de pakkans klein blijft, verandert er niets. Leefbaar Rotterdam wil dat het dumpen van grofvuil en het naar beneden gooien van afval vanaf balkons niet langer ongestraft blijft. Handhaving moet zichtbaar, consequent en streng zijn.

Afvalcamera's om vervuilers aan te pakken

Eerder werden er in Rotterdam al proeven uitgevoerd met het plaatsen van afvalcamera's. Op hotspots waar veel grofvuil- en afvaldumpingen plaatsvinden werden camera's ingezet om afvaldumpers op heterdaad te betrappen. De proef was een waar succes, maar werd door de coronacrisis stopgezet. Nu de rotzooi in de stad weer ergernis nummer één is maken we deze aanpak permanent.

Maak milieustraten vrij toegankelijk voor iedereen

Rotterdam beschikt over meerdere milieustraten waar inwoners hun grofvuil en herbruikbaar afval kunnen brengen. Toch blijft de toegang onnodig beperkt. Waar omliggende gemeenten het wél mogelijk maken dat ook kleine ondernemers of zelfstandigen tegen een klein bedrag hun afval kunnen afvoeren, sluit Rotterdam deze groep buiten. Dat is onlogisch. Het afval belandt uiteindelijk toch bij de milieustraat, maar nu vaak via omwegen of illegale dumpingen. Leefbaar Rotterdam wil dat milieustraten vrij toegankelijk worden voor iedereen, ook voor bedrijven en zelfstandigen.

Ambities niet ten koste van volkstuinen

De strijd om de ruimte is gaande in Rotterdam. We willen sportvelden, nieuwe huizen, extra voorzieningen en dat kan alleen op de huidige vierkante meters die we in Rotterdam tot onde beschikking hebben. Dat betekent dat voorzieningen zoals volkstuinen vaak de pineut zijn. Als het aan Leefbaar Rotterdam ligt, staan we pal achter het behoud van volkstuinen. Het mag het niet vanzelfsprekend zijn dat zij moeten ruimen wanneer andere ambities van de stad uitgevoerd moeten worden. Het zijn namelijk niet alleen groene oases in onze stad, ze zorgen ook dat menig Rotterdammer die driehoog achter woont een lekker plekje heeft om te recreëren.

Ruimte voor viervoeters

De stad is er niet alleen voor mensen. Onze huisdieren maken het dagelijks leven leuker, zorgen voor beweging en sociale contacten en verdienen een plek in onze stad. Bij de bouw van nieuwe wijken moet vanaf het begin rekening worden gehouden met voldoende wandelroutes, uitlaatgebieden en veilige plekken waar honden vrij kunnen lopen.

Baasje en hond moeten te traceren zijn

Daarnaast wil Leefbaar Rotterdam voorkomen dat dieren worden gedumpt of achtergelaten. Daarom moet ieder huisdier verplicht gechipt worden, zodat eigenaren altijd te traceren zijn. Katten kunnen in Rotterdam al gratis gechipt worden bij deelnemende Rotterdamse dierenartsen. Graag breiden we dat uit, zodat baasjes ook hun trouwe viervoeters gratis kunnen chippen.

Ratten horen niet bij Rotterdam

Sommige partijen vinden dat de rat "bij Rotterdam hoort" en niet grootschalig bestreden hoeft te worden. Leefbaar Rotterdam denkt daar anders over. Ratten die zich verspreiden door straten, in parken en zelfs in woningen horen niet thuis in een beschaafde stad. Ze zijn een symptoom van vervuiling en verloedering. Rotterdam verdient beter dan het beeld van een stad

die haar ongedierte tolereert. Leefbaar Rotterdam zet in op een effectieve bestrijding door bijvoorbeeld fretten als natuurlijke vijand in te zetten. Maar ook door op de grootste hotspots slimme vallen in te zetten om wijken snel en effectief te ontlasten.

Daarom wil Leefbaar Rotterdam:

- ▶ De pakkans vergroten door afvalcamera's terug te plaatsen op bekende dumplekken.
- ▶ Bewoners meer eigenaarschap te geven door adoptie van de buitenruimte mogelijk te maken.
- ▶ Wijkconciërges aanstellen in wijken waar dat het hardst nodig is zodat dumpingen en overlast direct worden gesignaleerd en opgelost.
- ▶ Bij het Rijk aandringen op afschaffing van statiegeld op kleine flesjes en blikjes.
- ▶ De APV inzetten om het geven van statiegeld flesjes en blikjes aan bedelaars strafbaar te stellen.
- ▶ Bedrijven toestaan om tegen betaling afval te storten op Rotterdamse milieustraten.
- ▶ Onze volkstuinten wijken niet automatisch voor gebiedsontwikkeling.
- ▶ Bij vergroening altijd rekening houden met parkeervoorzieningen, de parkeerdruk mag niet verder stijgen.
- ▶ Het voortzetten van gratis chipdagen voor katten en deze uitbreiden naar gratis chipdagen voor honden.
- ▶ Het opruimen van hondenpoep faciliteren met gratis zakjes en hoge boetes voor wie de buitenruimte vervuult.
- ▶ Een levenslang houdverbod voor dierenbeulen.
- ▶ Het actief bestrijden van invasieve exoten zoals de Aziatische hoornaar en de Japanse duizendknoop.
- ▶ Bij ernstige rattenoverlast actief bestrijden, met slimme vallen zoals het 'rattenhotel' en fretten als natuurlijke vijand.
- ▶ Duidelijke afspraken over financiën met Diergaarde Blijdorp, maar blijvende steun voor onze dierentuin.

Hoofdstuk 5: Bouwen & wonen

In Rotterdam zien we de woningcrisis elke dag van dichtbij. Jongeren die een gezin willen stichten, blijven noodgedwongen langer bij hun ouders op zolderkamers wonen. Ouderen die graag kleiner willen gaan wonen of naar een verzorgingstehuis willen verhuizen, kunnen geen kant op. De doorstroming zit muurvast. Leefbaar Rotterdam vindt het onbegrijpelijk dat het in Nederland maar niet lukt om de eigen inwoners te voorzien van een goed en betaalbaar huis dat past bij hun levenssituatie. Een dak boven je hoofd is immers geen luxe maar een basisbehoefte. Leefbaar Rotterdam wil werk maken van een passende woning voor alle Rotterdammers en daarom zeggen wij: Rotterdammers Eerst.

Nieuwkomers krijgen nu voorrang op het toch al schaarse aanbod sociale huurwoningen. Daarnaast wordt nieuwbouw bemoeilijkt door bezwaarprocedures en stikstofregels in bijvoorbeeld Hoek van Holland. Zo wordt de woningnood in Rotterdam niet alleen een praktisch probleem van te weinig huizen, maar staat ook de samenhang in wijken en dorpen onder druk. We zijn dan ook blij met de landelijke plannen om de voorrang voor statushouders af te schaffen. Hierdoor kunnen wij zelf als stad bepalen aan wie we wel en geen urgentie verlenen. Het maakt dus echt uit wie er straks in het stadsbestuur komt.

Er staan in onze stad tienduizenden woningen op erfpachtgrond. Erfpachters betalen daar aan de gemeente vaak hoge en onvoorspelbare erfpachtkosten voor. Afgelopen tijd zijn erfpachters geconfronteerd met bizarre rekeningen, waardoor zij in onzekerheid zijn gestort. Deze onzekerheid moet stoppen en Leefbaar Rotterdam schept duidelijkheid over de opties die aan erfpachters voor liggen. Leefbaar Rotterdam kreeg de onderste steen boven voor erfpachters in Rotterdam en eist duidelijkheid over de Historische Grondwaarde-regeling om de grond voor 50 jaar af te kopen, een betaalbaar aanbod om de grond te kopen, en een betaalbare canon voor wie wil blijven huren.

Te veel Rotterdammers zitten vast in een woning die niet past bij hun situatie, kampen met achterstallig onderhoud of worden verdrongen op de woningmarkt. Leefbaar Rotterdam zet de Rotterdammer op één. Wij maken wonen weer eerlijk, betaalbaar en leefbaar.

Rotterdammers Eerst

Het wordt steeds moeilijker voor Rotterdammers om een huis te vinden in hun eigen wijk. Met de nieuwe huisvestingswet kunnen gemeenten meer doen om hun eigen inwoners en mensen met cruciale beroepen voorrang te geven. Wat Leefbaar Rotterdam betreft benutten we die ruimte volledig. We wijzen woningen eerst toe aan mensen met binding met binnen hun wijk, mensen met urgentie en aan degenen die onze stad draaiende houden. Denk aan agenten, BOA's, zorgmedewerkers en onderwijzers. Het feit dat statushouders nog altijd voorrang krijgen op sociale huurwoningen ten opzichte van Rotterdammers die al jarenlang op een wachtlijst staan is simpelweg niet meer uit te leggen. Ook willen we meer sociale huurwoningen onder de

Rotterdamwet laten vallen. Vestigers van buiten Rotterdam mogen dan alleen gaan huren als zij inkomen uit werk of AOW hebben.

Leefbaarheid van de woonomgeving

Wonen doe je niet enkel in een huis, maar in een straat, buurt en wijk. Leefbaar Rotterdam wil dat bij nieuwbouw en herontwikkeling niet alleen naar aantallen woningen wordt gekeken, maar ook naar de leefbaarheid. Het gaat daarbij ook om de bereikbaarheid van buurten, veiligheid en voorzieningen. Wat ons betreft kijken we dus niet alleen naar absolute aantallen woningen maar ook naar voldoende parkeerplekken, goed openbaar vervoer en voldoende voorzieningen als scholen, huisartsen, supermarkten, sport, recreatie en spel dichtbij. Zo bouwen we niet alleen woningen, maar vooral sterke buurten waar Rotterdammers zich thuis voelen.

Pak malafide verhuurders aan

Leefbaar Rotterdam pakt foute verhuurders hard aan. In Carnisse hebben we met de verplichte verhuurvergunningen bewezen dat dit werkt: 85% van de gecontroleerde verhuurders bleek malafide en is aangepakt. Deze aanpak moet worden uitgebreid naar andere wijken. Daarbij zijn huurteams onmisbaar en verdienen zij onze structurele steun, zodat huurders juridische hulp en bescherming krijgen. Ook pleiten we voor een openbaar huurregister met actief toezicht en stevige handhaving daarop. Dat legt de basis voor een eerlijke huurmarkt voor alle Rotterdammers.

Stop woonoverlast

Woonoverlast tast het woongenot van veel Rotterdammers aan. Leefbaar Rotterdam pakt dit probleem hard aan. Dankzij onze inzet zijn er al stappen gezet – denk aan de succesvolle Skaeve Huse, waar beruchte overlastgevers aan de rand van de stad wonen en de rust in de wijk terugkeert. Dat werkt, en daar willen we meer van. Leefbaar Rotterdam wil daarnaast meer adressen toevoegen aan artikel 10 van de Rotterdamwet, zodat overlastgevers en criminelen worden geweerd.

Opkoopbescherming

In de kleine kernen, Hoek van Holland, Rozenburg en Pernis verdwijnen woningen te vaak in handen van beleggers en uitzendbureaus. Dat gaat vaak gecombineerd met overlast. Leefbaar Rotterdam wil deze huizen behouden voor bewoners uit de kernen zelf. Daarom blijven wij inzetten op opkoopbescherming, zodat starters een eerlijke kans krijgen op een woning in hun eigen dorp. Zolang de woningmarkt onder druk staat, houden wij vast aan deze maatregel — eerlijk wonen gaat vóór snelle winst. Ook hier geldt wat ons betreft: Rotterdammers, Hoekenezen, Pernissers en Rozenburgers Eerst!

Meer betaalbare studentenkamers voor studenten

Er is een groot tekort aan studentenwoningen, waardoor veel jongeren een studie noodgedwongen uitstellen. Leefbaar Rotterdam wil dat elke student in de stad betaalbaar kan wonen. De gemeente moet woningcorporaties actief ondersteunen en aansporen om nieuwe

studentenflats te bouwen. Ook stellen we de komende jaren 30% van de flexwoningen ter beschikking aan studenten. Onze universiteit en andere opleidingsinstituten wijzen we op de eigen verantwoordelijkheid voor de huisvesting van internationale studenten. Daarom pleiten we voor verplichte verhuurvergunningen in focuswijken en een duidelijke registratie van kamerverhuur, zodat we effectief kunnen sturen en problemen kunnen voorkomen.

Erfpachtproblemen oplossen

Voor Leefbaar Rotterdam is de erfpachtoplossing pas eerlijk als alle erfpachters drie volwaardige keuzes krijgen: duidelijkheid over de Historische Grondwaarde-regeling om de grond voor 50 jaar af te kopen, een betaalbaar aanbod om de grond te kopen en een betaalbare canon voor wie wil blijven huren. Niemand mag zijn huis uit door een erfpachtrekening. En omdat de gemeente in het verleden fouten heeft gemaakt, moet zij nu daarbij ook coulance tonen.

Aanpak schimmel en achterstallig onderhoud

Leefbaar Rotterdam is afgelopen periode de strijd aangegaan tegen schimmelwoningen. Wat begon als een strijd tegen vocht en schimmel, werd ook een strijd tegen verhuurders die hun verantwoordelijkheid ontlopen. Dankzij onze inzet hebben woningcorporaties inmiddels speciale crisisteam en belteam opgericht, hun werkwijzen aangepast en miljoenen vrijgemaakt om achterstallig onderhoud aan te pakken. Toch zijn we er nog niet. Nog te veel Rotterdammers leven in ongezonde woningen met vocht, schimmel en achterstallig onderhoud. Leefbaar Rotterdam blijft zich vastbijten in dit probleem tot iedere Rotterdammer in een veilige en gezonde woning kan wonen — zonder gedoe, zonder uitstel, zonder smoesjes van verhuurders. In gebieden waar veel verouderde goedkope woningen staan, is het onderhoud vaak achterstallig, en is verduurzaming onmogelijk of veel te duur. Soms zal sloop daarom noodzakelijk zijn, waarbij terugkeergarantie vanzelfsprekend is.

Structurele aanpak funderingsproblematiek

Veel Rotterdamse wijken, zoals het Kleiwegkwartier, Kralingseveer en Bloemhof kampen met funderingsproblematiek. Dat raakt niet alleen de veiligheid, maar ook de financiële zekerheid en mentale- en fysieke gezondheid van Rotterdammers. De oorzaak is in elk van deze wijken anders en daarom is er maatwerk nodig. Wat Leefbaar Rotterdam betreft werken we aan een structurele aanpak van de funderingsproblematiek. We zetten vol in op het voorkomen van funderingsproblemen, we blijven ons inzetten om landelijke financiële steun te organiseren en om tot een landelijk funderingslabel, zoals het bestaande energielabel te komen. De (toekomstige) bewoners weten dan waar ze aan toe zijn. Hierbij verliezen we maatwerk niet uit het oog en moeten bewonersinitiatieven, zoals in het Kleiwegkwartier waar bewoners zelf een grondwaterpomp beheren, maximaal worden ondersteunt.

Rotterdamse bedrijven gaan weer bouwen

In de vorige eeuw was het heel gebruikelijk dat organisaties en bedrijven, woningen bouwden voor hun werknemers. Wij willen dat grote Rotterdamse organisaties, zoals bedrijven uit de haven en het onderwijs, worden betrokken bij het realiseren van betaalbare woningen. Net als

vroeger, toen projecten mede mogelijk werden gemaakt door bijvoorbeeld het Havenbedrijf. In de jaren '60 nam het Rotterdamse Havenbedrijf namelijk al verantwoordelijkheid door mee te investeren in woonprojecten voor arbeiders, zodat havenwerkers dicht bij hun werk betaalbaar konden wonen. Die aanpak werkte: werkgevers hadden zekerheid over huisvesting van personeel en de stad bouwde in hoog tempo nieuwe, betaalbare woningen. Door die traditie te vernieuwen, krijgen werkgevers opnieuw zekerheid over huisvesting voor hun personeel én leveren zij een belangrijke maatschappelijke bijdrage aan betaalbaar wonen in Rotterdam.

Daarom wil Leefbaar Rotterdam:

- ▶ Woningtoewijzing: Rotterdammers Eerst en stoppen met de voorrang van statushouders op sociale huurwoningen.
- ▶ Bouwen voor de werkende Rotterdammers. Niet te duur, niet te goedkoop, maar wél betaalbaar. Daarom zetten we vol in op meer woningen, ook grondgebonden, in het middensegment, zodat ook leraren, agenten, BOA's en zorgmedewerkers in onze stad kunnen blijven wonen.
- ▶ Zorgen voor méér betaalbare woningen binnen de bestaande voorraad. Door slim te verbouwen – splitsen, hospitaoverhuur, optoppen en aanbouwen – vergroten we het aantal woningen binnen de bestaande voorraad.
- ▶ Een leegstandsverordening invoeren zodat panden niet onnodig leeg staan. Eigenaren worden zo gestimuleerd om woningen sneller te verhuren of te verkopen, zodat Rotterdammers sneller een huis kunnen vinden.
- ▶ Ouderen helpen met verhuizen van een grote naar een kleinere woning, met behoud van huur en een verhuisvergoeding. Zo krijgen zij financiële zekerheid én komt er woonruimte vrij voor gezinnen die meer huur kunnen en willen betalen.
- ▶ Een evenwichtige mix van woningen in elke wijk. In buurten met veel sociale huur, bouwen we vooral in het midden- en hogere segment, en in wijken met veel dure woningen juist meer betaalbaar. Zo versterken we de balans en leefbaarheid in de stad. Ook bij nieuwbouwprojecten geldt: geen torens vol topsegment, maar gemengde woongebouwen voor álle Rotterdammers.
- ▶ Dat zo snel mogelijk de verschillende termijnen en bezwaarprocedures worden verkort bij woningbouwplannen en dat er maar één beroepsmogelijkheid is in plaats van meerdere, zodat er sneller gebouwd kan worden in plaats van getraineed.
- ▶ Malafide verhuurders aanpakken, het Huurteam meer in positie brengen en de mogelijkheid van een centraal Huurregister in kaart brengen.
- ▶ Een harde aanpak van woonoverlast: de drempel verlagen om notoire overlastgevers uit hun woning te kunnen zetten, een forse uitbreiding van het aantal Skaeve Huse en artikel 10 Rotterdamwet (weten van nieuwe bewoners met een overlastgevend of crimineel verleden) naar zoveel mogelijk straten uitbreiden.
- ▶ Opkoopbescherming invoeren en behouden daar waar het nodig is.
- ▶ Meer studentenkamers realiseren, door minimaal 500 nieuwe woonplekken per jaar te creëren. Dit kunnen flexwoningen, kamers of kleine appartementen zijn. Hierbij geven we voorrang aan Nederlandse studenten en Kamerverhuur registreren.
- ▶ Duidelijkheid over erfpacht: niemand mag zijn huis uit door een erfpachtrekening.
- ▶ Dé schimmelaanpak, de aanpak voor vocht en achterstallig onderhoud van woningen-verstevigen.

- ▶ De funderingsproblematiek in de stad aanpakken met maatwerk door een funderingslabel in te voeren, Rotterdammers maximaal te ondersteunen bij funderingsonderzoek en bewonersinitiatieven voor funderingsherstel te versterken.
- ▶ Landelijke steun organiseren door in overleg met het Rijk, vastgoedfinanciers en verzekeraars, geld vrij te maken om funderingsherstel betaalbaar te maken voor Rotterdammers.
- ▶ Een status aparte voor Hoek van Holland om het gebied te ontzien van strenge stikstofwetgeving en woningbouw te bevorderen.
- ▶ Onderzoek naar de mogelijkheden voor een gemeentelijk woonbedrijf, waardoor de gemeente zelf vastgoed in eigen beheer kan verhuren, kopen en verkopen.
- ▶ Rotterdamse bedrijven en organisaties betrekken bij het bouwen van betaalbare woningen.

Hoofdstuk 6: Mobiliteit & bereikbaarheid

Rotterdam is een stad die leeft en de binnenstad heeft met tal van ontwikkelingen in de afgelopen decennia een ware transformatie ondergaan. Rotterdam staat nooit stil. Echter, staat de bereikbaarheid van onze binnenstad onder druk en wringt deze met de leefbaarheid. Door de verdichting, projecten als de renovatie van het Hofplein en de nog altijd merkbare gevolgen van de verkeers-experimenten slibben wegen dicht en raken metro's, treinen en trams overvol. Een bezoek aan het prachtige en bedrijvige centrum van Rotterdam is daarmee vaak een tijdrovende activiteit geworden.

De veranderingen zijn ingrijpend: wegen worden afgesloten om verkeersaso's te weren en in veel straten werd ten behoeve van de verkeersveiligheid de maximumsnelheid naar 30 km/h teruggebracht. Daarnaast worden er bij herinrichtingen steeds vaker parkeerplaatsen weggehaald ten behoeve van groenperkjes en speeltuinen. Bij nieuwbouwprojecten wordt vrijwel altijd beknipt op het aantal parkeerplaatsen waardoor het parkeren van de eigen auto hier slechts voor een enkeling, die daarvoor diep in de buidel moet tasten, mogelijk is. Kortom: de Rotterdammer met een eigen auto, die vaak hard nodig is voor werk, het bezoeken van familie en het verlenen van mantelzorg, is met deze keuzes het kind van de rekening.

Dat moet anders wat Leefbaar Rotterdam betreft: We maken een gezonde afweging tussen groei, bereikbaarheid en leefbaarheid, waarbij óók ruimte is voor voorzieningen en de eigen auto van Rotterdammers. Iedereen ziet in het centrum de toegangswegen vastlopen en alle Rotterdammers ergeren zich hieraan. Achteraan aansluiten in de files, complete chaos op kruispunten en urenlang stilstaande ronkende en toeterende auto's. Linkse partijen grijpen de zelf gecreëerde problemen maar al te graag aan om de auto helemaal uit de binnenstad te weren. Onacceptabel wat Leefbaar Rotterdam betreft. Voor showverkeer en asbakken is in het centrum en in de hele stad geen plaats. De binnenstad moet wel bereikbaar blijven met de auto voor mensen die hier wonen, leven, werken en recreëren.

Einde aan eindeloos filerijden

Het Rotterdamse wegennet is overvol en doorstroming moet veel beter. Met het verkeerscirculatieplan en de aanleg van de A16 is er ingezet op betere doorstroming en het ontlasten van het centrum. Echter, is er nog altijd een wereld te winnen. Wat Leefbaar Rotterdam betreft maken we een einde aan de halvering van de Maastunneltraverse, stemmen we bouwprojecten en herinrichtingen beter op elkaar af en pakken we knelpunten aan om doorstroming te verbeteren. Zo wordt Rotterdam geen stad van stilstand maar van beweging.

Autorijden is geen misdaad

Uiteraard zijn wij als Leefbaar Rotterdam voor een uitstekend OV en stimuleren wij Rotterdammers waar mogelijk zo veel mogelijk met het OV te reizen. Maar: de automobilist is te vaak het kind van de rekening in Rotterdam. Steeds meer wegen worden eenbaans, bij

nieuwbouw wordt er beknipt op het aantal parkeerplaatsen en bij herinrichtingen moet het straatparkeren steeds vaker wijken voor groenperkjes en speelpleintjes. Veel Rotterdammers hebben de auto simpelweg nodig om van A naar B te komen, te werken en mantelzorg te verlenen. Wat Leefbaar Rotterdam betreft blijft het centrum dan ook bereikbaar per auto, betekent autoluw niet autovrij en houden we het parkeerbeleid zoals het nu is.

Meerdere wegen naar Rotterdam

Wat het centrum van Rotterdam zo uniek maakt, is dat je er met de auto kan komen. Dat is precies de reden waarom mensen van heinde en ver naar Rotterdam komen en hun geld uitgeven in de Koopgoot, want daar is hij immers voor gegraven. Het centrum van Rotterdam blijft daarom bereikbaar met de auto. Tegelijkertijd zetten we in op goede OV-verbindingen, voor iedereen bereikbare OV-stations en P+R voorzieningen. Juist ook om het centrum te ontlasten van autoverkeer. Zo houden we het centrum van Rotterdam bedrijvig en bereikbaar.

Daarom wil Leefbaar Rotterdam:

- ▶ Een betere doorstroming van het verkeer door knelpunten aan te pakken en stoplichten beter op elkaar af te stemmen.
- ▶ Bouwprojecten, herinrichtingen en wegwerkzaamheden beter op elkaar afstemmen om oponthoud te minimaliseren.
- ▶ De Maastunneltraverse weer tweebaans maken voor al het autoverkeer.
- ▶ Autoluw is niet autovrij: aanpassingen ter bevordering van de verkeersveiligheid ondersteunen we, maar we pesten de auto niet weg uit de binnenstad en stadswijken.
- ▶ Parkeerplaatsen worden enkel verwijderd wanneer de parkeerdruk dit toelaat en als dit in samenspraak met bewoners gebeurt: Willen zij dit niet, dan gebeurt het ook niet.
- ▶ Terughoudend zijn bij het toepassen van kortingen op parkeernormen bij nieuwbouw.
- ▶ Streng maar rechtvaardig toetsen op aanvragen van invalide parkeervergunningen en beter handhaven op misbruik hiervan.
- ▶ We houden het parkeerbeleid zoals het nu is. We breiden betaald parkeren niet verder uit buiten de ring, tenzij bewoners dat nadrukkelijk willen. De prijs van parkeervergunningen wordt niet verhoogd.
- ▶ We blijven inzetten op hoogwaardige OV-verbindingen van- en naar de stad en tussen wijken. Daarbij verliezen we laagdrempeligheid van het openbaar vervoer niet uit het oog.
- ▶ Dat OV-stations voor alle Rotterdammers toegankelijk zijn. Daarom maken we versneld werk van het repareren van kapotte liften en roltrappen.
- ▶ We blijven inzetten op hoogwaardige P+R locaties met voldoende capaciteit om het centrum van autoverkeer te ontlasten en doorstroming hier te verbeteren.

Bereikbaarheid en veiligheid

Naast Leefbaarheid wringt de bereikbaarheid ook met veiligheid. Alle Rotterdammers ergeren zich aan verkeeraso's en showverkeer dat de bekende uitgaansstraten in Rotterdam terroriseert, maar ook hele woonwijken zoals de Esch of het Noordereiland 's nachts uit hun slaap houdt. Wat Leefbaar Rotterdam betreft leggen we het asociale, intimiderende en ronduit gevaarlijke gedrag van deze verkeershufters aan banden en worden zij hard aangepakt.

Ook het veiligheidsgevoel in het openbaar vervoer staat onder grote druk. Zwartrijders die achter mensen aan glijpen of poortjes open te trappen, intimidatie en geweldsincidenten zijn het Rotterdams OV helaas niet vreemd. Dat is dan ook de reden waarom Leefbaar Rotterdam in 2024 een Actieplan maakte om het OV in Rotterdam weer veilig te maken voor Rotterdammers die zich wel weten te gedragen.

Verkeersveiligheid voorop

Rotterdam kent tal van verkeersonveilige situaties. Er is werk gemaakt van het terugbrengen van de maximumsnelheid in straten waar dit kan om de verkeersveiligheid hier te verbeteren. Daarnaast werden er veel verkeersonveilige kruispunten aangepakt. We zetten deze aanpak door zonder de auto uit het centrum en de stadswijken weg te pesten.

Overlast van fatbikejongeren keihard aanpakken

Fatbikes en de nietsontziende jongeren die deze besturen zijn in korte tijd uitgegroeid tot één van de grootste ergernissen voor Rotterdammers. Of het nu drukke fietspaden, parken of winkelpleinen zijn: overal razen de fatbikes je om de oren. De ongelukken met fatbikes lijken alleen maar toe te nemen en verzekeraars weigeren steeds vaker schadebedragen uit te keren. Als de jongetjes op hun gedrag worden aangesproken is de wereld te klein en is de reactie meestal nog meer agressie. Kortom, de problemen rijzen de pan uit en moeten met drastische maatregelen bestreden worden.

Aanpakken verkeersaso's

We zetten keihard in op het stevig handhaven en bestraffen van verkeersaso's. Daarom continueren we de verkeersaso aanpak en intensiveren we deze waar nodig. Daarbij sluiten we niet als eerste reactie straten af om de verkeersaso's ergens anders hun gang te laten gaan. Wat Leefbaar Rotterdam betreft zetten we vol in op meer verkeersaso-controles, geautomatiseerde handhaving, motorteam van handhaving en strenge straffen. Verkeersaso's mogen merken dat er voor hen geen plek is in Rotterdam.

Daarom wil Leefbaar Rotterdam:

- ▶ Uitvoering van het Actieplan voor een veilig Rotterdams OV van Leefbaar Rotterdam.
- ▶ Prioriteit geven aan verkeersveiligheid.
- ▶ Bewoners en dagelijkse verkeersdeelnemers betrekken bij het aanwijzen van verkeersonveilige situaties en hen betrekken bij het oplossen van problemen.
- ▶ Het organiseren van meer grootschalige verkeersaso acties. Niet alleen in het Centrum, maar ook uitgebreid in Oost en op Zuid.
- ▶ Het realiseren van een motorteam van handhavers om verkeersaso's aan te houden en te beboeten.
- ▶ Het inzetten van geluidsflitsers om hard optrekkende verkeersaso's te beboeten.
- ▶ In afwachting van mogelijkheden een fatbikeverbod in de hele stad in te voeren, de APV in te zetten een plaatselijk fatbikeverbod in te voeren rond drukke winkelstraten, pleinen, parken, drukke fietspaden en OV-stations.
- ▶ Maximale inzet om illegale opgevoerde fatbikes in beslag te nemen en te vernietigen.

Trots op ons vliegveld

Rotterdam is de op één na grootste stad van Nederland en is bovendien de belangrijkste speler op economisch gebied. Onze luchthaven die we in naam een beetje met Den Haag delen, maar toch liever Zestienhoven noemen is daar een belangrijk onderdeel van. RTHA zorgt voor duizenden banen, is met het bijzijn van de haven nog altijd een zakenvliegveld en zorgt ervoor dat Rotterdam een echte wereldstad is. RTHA gaat daarnaast mee in de verdichting van bijvoorbeeld aangelegen bedrijventerreinen. Ook verduurzaamt de luchthaven stevig en zien we dat vliegtuigen door ontwikkelingen steeds stiller en duurzamer worden. Een geweldige ontwikkeling voor een toekomstbestendige luchthaven. Wat Leefbaar Rotterdam betreft staat de positie van het vliegveld daarom ook niet ter discussie.

Daarom wil Leefbaar Rotterdam:

- ▶ Het behoud van Zestienhoven staat niet ter discussie.
- ▶ Volledig inzetten op verdichting van bedrijventerreinen rond- en modernisering van het vliegveld.
- ▶ De luchthaven aanmoedigen tot verduurzaming waar mogelijk, maar dit is geen voorwaarde voor behoud.
- ▶ De luchthaven krijgt de mogelijkheid tot uitbreiding, mits dit zonder toename van geluidshinder is.

AIRPORT

P

Let op!
betaald parkeren
paid parking

Kort parkeren
Parkeren met kortingskaart
Lid van de vereniging
Lid van de vereniging

10 **50c**

10 minuten gratis
50 cent per uur
Maximaal 2 uur per dag
Vrijdag vóór 18.00 uur
Zaterdag vóór 14.00 uur
Zondag vóór 12.00 uur

ROTTERDAM'S HAGUE AIRPORT IS THE OFFICIAL AIRPORT OF FEYENOORD

Hoofdstuk 7: Zorg, ouderen & jeugdzorg

Leefbaar Rotterdam is de enige echte partij voor onze ouderen. Zo garanderen wij al vele jaren dat alle Rotterdamse ouderen gratis met het OV kunnen reizen. Met Leefbaar Rotterdam in het stadsbestuur blijft dit ook zo. Wij zijn er voor de mensen die onze stad, waar we omkijken naar elkaar, hebben opgebouwd. We waarderen ouderen en geven hen de steun die ze nodig hebben om mee te kunnen draaien in de maatschappij. Want heel veel ouderen worden nu nog vaak gezien als “last”, terwijl ze juist nog een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de maatschappij door bijvoorbeeld vrijwilligerswerk of mantelzorg. Dit moeten we koesteren.

Het zorgstelsel staat enorm onder druk en dit vraagt om scherpe keuzes., maar uiteraard altijd met de menselijke maat in ons achterhoofd. De noodzaak hiertoe is hoog. Niet alleen omdat de zorg onbetaalbaar wordt, maar ook onuitvoerbaar vanwege de grote personele tekorten. Een kleine groep mensen doet een groot beroep op de (zwaardere) zorg. Maar juist om de lichtere vormen van zorg ook beschikbaar te houden, zijn goede afwegingen nodig. Dit is niet altijd het leukste verhaal om te horen, maar wel het eerlijke verhaal.

Met name in de jeugdzorg zien we de kosten de pan uitrijzen. Veel jonge kinderen zitten al in zware trajecten en gaan niet naar school. En jongeren waar eigenlijk geen land mee te bezeilen is, krijgen peperdure begeleiding, waarvan het nog maar de vraag is of dit effectief blijkt.

Beheersbare en beschikbare zorg

De zorgkosten rijzen overal in het land, maar zeker ook in Rotterdam, de pan uit. Om voor iedereen de zorg beschikbaar te houden die zij nodig hebben, dienen we scherpe keuzes te maken om op deze groeiende zorgkosten in te lopen. Tegelijkertijd kunnen we dit als Rotterdam niet alleen en kijken we ook naar het Rijk voor extra financiering zodat goede zorg voor mensen niet in gevaar komt. Daarnaast ondersteunen we juist mantelzorgers, die ervoor zorgen dat het beroep op de dure zorg wordt uitgesteld. En laten we heel helder zijn: oudere mensen behouden hun huishoudelijke ondersteuning.

Investeren in preventie

Voorkomen is beter dan genezen. We zorgen ervoor dat laagdrempelige hulp, toegankelijk en bereikbaar is. We ondersteunen het welzijn in de stad door te investeren in de sociale basis, juist om de druk op dure en professionele zorg te verlichten. Zo breiden we ook het aantal herstelacademies uit. Dit betekent ook dat we vrijwilligers duidelijkheid moeten geven over hun rol en waardering in de zorg- en hulpverleningsketen, dus boter bij de vis. We behouden de Unie van Vrijwilligers (UUV) en blijven gratis lessen tegen valpreventie aanbieden.

Aanpak van zorgfraude continueren en intensiveren

Leefbaar Rotterdam heeft veel aandacht besteed aan het aanpakken van zorgfraude in de stad. In tijden waarin de zorgkosten fors oplopen is het niet uit te leggen dat nog altijd miljoenen van alle gemaakte zorgkosten over de rug van zorgbehoevenden in de zakken van malafide

zorgbureaus en criminelen verdwijnt. Wat Leefbaar Rotterdam betreft blijven we deze zorgcowboys dan ook hard aanpakken. Net zoals de babbeltrucs waar laffe oplichters het op ouderen hebben gemunt. Leefbaar is de enige partij die zorgfraude echt heeft aangepakt en als prioriteit zal blijven benoemen.

Voldoende toegang tot laagdrempelige (huisartsen)zorg

Rotterdam kampt met een groot huisartsentekort. Met de groeiende vergrijzing en vraag naar eerstelijnszorg is dit een probleem. Daarentegen worden wel voldoende huisartsen opgeleid. Echter, velen van hen verlaten onze stad. De aanstelling van huisartsen gebeurt via zorgverzekeraars, maar desalniettemin moet de gemeente er meer aan doen om de komende jaren zoveel mogelijk huisartsen in Rotterdam te behouden en te laten vestigen door voor passende huisvesting te zorgen. Ook willen we investeren in meer medische centra in de wijken waar veel zorg centraal kan worden afgenomen.

Doelgroepenvervoer stipt en op maat

Er komt een streng maar rechtvaardig contract met de uitvoerder van het doelgroepenvervoer. Rotterdammers die hiervan afhankelijk zijn, verdienen te weten waar ze aan toe zijn, om zo goed mogelijk mee te kunnen doen in de samenleving. Bij ondermaatse prestaties van de uitvoerder, hebben we voldoende handvatten om de uitvoerder tot de orde te roepen.

Rotterdam toegankelijk voor iedereen, ook voor gehandicapten

Leefbaar Rotterdam wil dat mensen met een beperking goed ondersteund worden en mee kunnen blijven doen in de samenleving. Daarom willen wij de buitenruimte, speeltuinen en sportaccommodaties meer toegankelijk maken. Ook vinden wij het belangrijk dat door bijvoorbeeld het verstrekken van hulpmiddelen (via de WMO) mensen met een beperking langer thuis kunnen blijven wonen. De gehandicaptenzorg kent, net als in de gehele zorgsector, een groot personeelstekort dat we met een specifieke arbeidsmarktaanpak en het zoveel als mogelijk terugdringen van administratieve lasten tegen willen gaan.

Daarom wil Leefbaar Rotterdam:

- ▶ Eerlijke en betaalbare zorg voor de Rotterdammer, door een stevige lobby naar het Rijk voor structurele financiering.
- ▶ Meer investeren in preventie, de sociale basis en het welzijnswerk.
- ▶ Het aantal herstelacademies uitbreiden om de samenwerking tussen zorg, welzijn en ervaringsdeskundigen te versterken.
- ▶ Behoud van de Unie van Vrijwilligers (UVV).
- ▶ Het ondersteunen van mantelzorgers versterken door respijthuizen en logeerzorg, en door tegemoetkomingen voor mantelzorgers zoals parkeervergunningen en de Rotterdampas.
- ▶ De gratis lessen valpreventie uitbreiden, zodat minder ouderen risico's lopen om te vallen.
- ▶ Stevige aanpak zorgfraude doorzetten om zorgcowboys te weren en hierbij de randen van de privacywetgeving op te zoeken.
- ▶ Brede campagne ter voorkoming van babbeltrucs bij ouderen.

- ▶ Huisartsen stimuleren en ondersteunen om zich in Rotterdam te vestigen.
- ▶ De meest toegankelijke stad van Nederland worden.

Meer waardering voor ouderen

Ouderen worden te vaak weggezet als zorgkind in onze stad. We werken samen met ouderen aan een positief (zelf)beeld voor hen en begeleiden hen waar nodig naar zinvolle dagbesteding. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het verrichten van vrijwilligerswerk bij de UVV of Zorgzaam010 nadat zij met pensioen gaan.

In elke wijk een zorgrestaurant

Waar andere partijen in het stadsbestuur de zorgrestaurants wegbezuinigden, zijn er met Leefbaar Rotterdam in het stadsbestuur weer tal van zorgrestaurants geopend. Bij deze zorgrestaurants kunnen ouderen voor een schappelijke prijs een gezonde maaltijd eten en elkaar ontmoeten. Zorgrestaurants zijn onmisbaar in de strijd tegen eenzaamheid onder ouderen. Daarom gaan we door met het uitrollen van zorgrestaurants door heel de stad. Daar mogen ouderen ook gewoon lekker zelf bepalen of ze er een biertje of een advocaatje bij willen drinken. We stoppen het verbod op alcohol in seniorenvoorzieningen.

We breiden het aantal thuisplusflats uit

In thuisplusflats wordt wonen en zorg gecombineerd. Zo kunnen ouderen in alle rust van hun oude dag genieten en hebben zij de benodigde zorg binnen handbereik. Met Leefbaar Rotterdam in het stadsbestuur is er fors geïnvesteerd in de realisatie van thuisplusflats door heel de stad. Er zijn er inmiddels al twintig. Wat ons betreft blijft het daar niet bij en gaan we door met de realisatie van een breed aanbod aan thuisplusflats in iedere wijk van de stad, zodat ouderen fijn oud kunnen worden in hun eigen wijk. Daar hoort uiteraard ook een huismeester bij, die een oogje in het zeil houdt.

Aanpak Ouderenhuisvesting

Veel Rotterdamse ouderen zitten vast op de woningmarkt. Ze willen vaak wel graag kleiner gaan wonen of naar een verzorgingstehuis verhuizen, maar kunnen geen kant op. Met de seniorenmakelaars helpen we ouderen die overstap te maken. Ook met de Thuisplusflats maken we wonen aantrekkelijk. Maar er is meer nodig. Zo bekijken we welke mogelijkheden er zijn voor het realiseren van de zogenoemde "knarrenhofjes".

Rotterdam is en blijft een dementievriendelijke stad

In 2024 werd Rotterdam opnieuw uitgeroepen tot een dementievriendelijke stad. We leiden ambtenaren op in het herkennen van signalen van dementie en ondersteunen hun mantelzorgers. Dat is belangrijk, want het aantal Rotterdammers dat getroffen wordt door deze rotziekte stijgt nog altijd. Daarom blijven we ons inzetten om een dementievriendelijke stad te blijven.

Strikter labelen van seniorenwoningen

Flats met het label 'seniorenwoning' worden strikter gelabeld, waarbij we bijvoorbeeld van 50-pluswoningen 55-pluswoningen maken. Dit alles zodat er meer mensen met een vergelijkbare behoefte kunnen komen te wonen, wat de sociale cohesie in seniorenflats ten goede komt.

Fysieke locaties voor ouderen met hulp- en zorgvragen

Leefbaar Rotterdam vindt het belangrijk dat de overheid dicht bij de burgers staat. Daarom is geïnvesteerd in laagdrempelige voorzieningen in de wijk, de wijkhubs. Hier kunnen mensen terecht met allerlei vragen op het gebied van wonen, welzijn, zorg, financiën en overheidszaken. We stimuleren ouderen om hier meer naar toe te gaan zodat zij persoonlijk hun verhaal kunnen doen en fysiek om hulp en zorg kunnen vragen. Daarnaast maken we afspraken met welzijnsinstellingen over de terugkeer van de vitaliteitswijzer voor senioren.

Samenwerken met ouderenbonden

We laten ons adviseren door Rotterdammers uit de praktijk. Zij weten wat er speelt rondom ouderen in Rotterdam. Bijvoorbeeld het Overleg Samenwerkende Ouderenorganisaties (OSO). We zien hen als een belangrijke strategische partner voor het (ouderen)beleid. Datzelfde geldt voor de Brede Raad.

Daarom wil Leefbaar Rotterdam:

- ▶ Uitbreiding van het aantal zorgrestaurants en thuisplusflats door de gehele stad.
- ▶ Een concreet plan voor ouderenhuisvesting uitvoeren.
- ▶ Seniorenwoningen strikter labelen en via directe bemiddeling regie houden op het aantal verwarde personen en GGZ-cliënten in ouderenflats.
- ▶ Laagdrempelige voorzieningen in de wijk realiseren waar ouderen terecht kunnen met hulp- en zorgvragen.
- ▶ Behoud van gratis Openbaar Vervoer voor 65-plussers en korting op de Rotterdampas.

Meer grip en focus in jeugdzorg

De druk op de jeugdzorgketen neemt onverminderd toe. Begin deze eeuw zaten 1 op de 20 kinderen in de jeugdzorg, nu is dit al 1 op de 8. Dit mogen we niet normaal vinden. Soms kan er te snel gelabeld worden. Bijvoorbeeld als een kind een keer afwijkend gedrag vertoont en dit gelijk geproblematiseerd wordt. Zoals een kind dat een keer te druk is, gelijk het stempel ADHD krijgt. Hoeft een jongere die een beetje zenuwachtig is voor een proefwerk, niet direct hulpverlening hoeft te krijgen. Leefbaar Rotterdam vindt het belangrijk om ook te normaliseren.

Ook neemt de duur dat kinderen in een zorgtraject zitten toe en zien we de complexiteit van de problemen toenemen. Naast dat het zeer onwenselijk is dat er zoveel kinderen in zorgtrajecten zitten, is het systeem onbetaalbaar en daarmee ook onhoudbaar geworden. De grip op de jeugdzorg moet terugkomen. Leefbaar Rotterdam roept een halt toe aan de stijgende kosten.

Rem op afbouw gesloten jeugdzorg

Het Rijk heeft besloten tot het volledig afbouwen van de gesloten jeugdzorg. Deze afbouw gaat te hard. Leefbaar Rotterdam is het ermee eens dat zoveel mogelijk voorkomen moet worden dat kinderen in de gesloten jeugdzorg terechtkomen, maar zolang passende alternatieve zorgvormen uitblijven, is een afbouw naar nul plekken tot 2030 niet realistisch. Andere kinderen en zorgmedewerkers lopen te veel risico om met gewelddadig gedrag geconfronteerd te worden. Daar zijn we eerlijk in en maken we ons dus ook hard voor.

Specialistische jeugd-ggz onder gemeentelijke controle

Steeds meer kinderen zitten helaas in peperdure jeugdzorgtrajecten, zonder daadwerkelijk bewijs van effectieve behandeling. De kosten lopen niet zelden op tot wel € 500.000 per kind per jaar. Helaas komen diezelfde kinderen na behandeling, vaak weer terug in dezelfde omgeving met vaak instabiele gezinnen en verkeerde vrienden, en is het risico groot dat de problemen weer van voor af aan beginnen. Leefbaar Rotterdam wil dat de gemeente meer grip krijgt op de te gemakkelijke verwijsroutes naar dure specialistische GGZ-zorg. Daarom breiden we de opgezette GGZ-knooppunten verder uit en schalen we vaker af naar welzijn en groepstherapie. Daarbij horen criminele drillrap jongeren niet thuis in peperdure zorgtrajecten, maar in de jeugdgevangenis.

Pleegzorg in het zonnetje

Pleegzorg is nog steeds een prachtig alternatief voor kinderen die (tijdelijk) niet thuis kunnen wonen. We zijn de honderden pleeggezinnen in de stad enorm dankbaar voor hun bereidheid om pleegkinderen een veilige plek te bieden. Met afgrijzen hebben we kennisgenomen van enkele vreselijke en onacceptabele incidenten in de pleegzorg. Leefbaar Rotterdam vindt het terecht dat hiertegen zeer stevige maatregelen zijn getroffen. Maar we vinden het belangrijk om uit te spreken dat 99,9% van de pleegouders, kinderen een veilige en liefdevolle toekomst proberen te geven en dat we het beeld van valse pleegouders niet de boventoon laten voeren. Daarom geven we veel aandacht aan de Dag van de Pleegzorg.

Te veel kinderen zitten thuis

Veel te veel kinderen in Rotterdam gaan niet naar school en zijn zogenaamde thuiszitters. Dit is desastreus voor de ontwikkeling van kinderen en tevens een voorportaal voor lange jeugdzorgtrajecten. Steeds meer kinderen van vier of vijf jaar worden gekwalificeerd als 'niet-schoolrijp', omdat ze bijvoorbeeld nog niet zindelijk zijn of te agressief. Daarnaast zijn tieners die thuiszitten omdat ze in het onderwijs niet te handhaven zijn, wat Leefbaar Rotterdam betreft verleden tijd. We zorgen voor veel meer innovatieklassen, zodat ieder kind onderwijs volgt. Dit zijn kleinere klassen waar zorg en school gecombineerd wordt. Soms gaat het vooral om jongens met gedragsproblemen, dan is discipline en structuur leidend. In andere gevallen hebben kinderen gewoon wat meer ondersteuning nodig om later weer de stap naar het reguliere of speciaal onderwijs te kunnen maken.

Daarom wil Leefbaar Rotterdam:

- ▶ De verwijfsroute voor specialistische GGZ-zorg via GGZ-knooppunten optimaliseren.
- ▶ De versnelde afbouw van de gesloten jeugdzorg afremmen zolang er geen passende alternatieven zijn.
- ▶ Jaarlijkse aandacht voor pleegzorgouders tijdens de Dag van de Pleegzorg.
- ▶ Zoveel mogelijk kinderen terug het onderwijs in, stevige aanpak tegen Thuiszitters.

Gelijke spreiding van GGZ-cliënten

Ook Rotterdammers met een ondersteuningsvraag wonen in de wijken. Dit kan leiden tot vervelende situaties in woongebouwen waar bijvoorbeeld veel mensen met verward gedrag/GGZ-problematiek wonen. We zien in sommige flats een sterkere concentratie, dan in andere flats. Daarom gaan we door met het direct bemiddelen van sociale woningen, zodat er meer grip is op waar deze mensen komen wonen.

Geen maatschappelijke opvang meer in hoog geconcentreerde wijken

In veel wijken is de balans zoek tussen draagkrachtige bewoners en mensen die meer ondersteuning nodig hebben. Daarom komt er geen nieuwe opvang meer van kwetsbare doelgroepen in wijken waar een disbalans is. We doen een groter beroep op de gemeenten in de regio om hun verantwoordelijkheid te nemen, om niet meer alles op het bordje van Rotterdam te leggen. We maken duidelijke afspraken met het Rijk over het op grote schaal plaatsen van kwetsbare mensen door forensische- en landelijke aanbieders waar we nu als gemeente geen grip op hebben. In veel Rotterdamse wijken is de grens bereikt van wat onze wijken aan kunnen. Leefbaar Rotterdam wil dit een halt toe roepen.

Meer inzetten op Wonen Eerst

Rotterdam kent een groot aantal dakloze mensen. De afgelopen periode is onder leiding van Leefbaar Rotterdam ingezet op een grootschalige transitie in de maatschappelijke opvang. Rotterdammers die (dreigen) dakloos (te) raken komen niet meer in de grote gemeenschappelijke opvanglocaties terecht, maar worden zo snel mogelijk aan een woning geholpen, uiteraard met de nodige begeleiding. Zo wordt de stap naar opvang als het ware overgeslagen en beginnen we met Wonen Eerst. We breiden dit project verder uit.

Meer aandacht voor bankslapers

Niet alle dak- en thuisloze mensen leven daadwerkelijk op straat. Er zijn ook Rotterdammers die zogenoemde bankslaper zijn en af en aan bij familie of vrienden op de bank slapen, omdat zij zelf geen zelfstandige woning meer hebben. Bijvoorbeeld door een scheiding of huiselijk geweld. Leefbaar Rotterdam wil vroegtijdig ingrijpen om te voorkomen dat deze bankslapers verder afglijden en daadwerkelijk in de maatschappelijk opvang terecht komen. Daarom realiseren we jaarlijks honderden flexwoningen en flexkamers waar deze mensen terecht kunnen. Hierbij focussen we ons op gezinnen met kinderen.

Daarom wil Leefbaar Rotterdam:

- ▶ Geen maatschappelijke opvang meer in wijken die in disbalans zijn. Meer spreiding over de regio en geen landelijke plaatsingen meer van forensische burgers.
- ▶ Zoveel mogelijk inzetten op Wonen Eerst voor daklozen, om de stap naar de opvang over te slaan en daklozen zo snel mogelijk aan een woning te helpen.
- ▶ Locaties voor bankslapers realiseren, met speciale aandacht voor gezinnen.

Hoofdstuk 8: Economie, horeca & haven

In Rotterdam verdienen ze het, in Den Haag verdelen ze het en in Amsterdam smijten ze het over de balk. Het moge duidelijk zijn: Rotterdam is nog steeds het economisch hart van Nederland. De haven is ons uithangbord en hier zijn we dan ook nog altijd trots op. Rotterdam huisvest daarnaast veel grote namen in sectoren als zakelijke dienstverlening, logistiek en handel. Tegelijkertijd staat de positie van onze haven onder grote druk, trekken bedrijven weg of worden er forse investeringen teruggetrokken. Dat is niet alleen problematisch voor deze bedrijven, maar ook voor ouders die aan de keukentafel moeten vertellen dat papa of mama geen baan meer heeft. Reden dus om alle zeilen bij te zetten om de grootste en beste haven van Europa te blijven.

Afgelopen jaren is ook de concurrentiepositie van bedrijven in de (zakelijke) dienstverlening, handel en nijverheid en logistiek onder druk komen te staan. Zo zagen we grote bedrijven als Unilever en NautaDutilh haar deuren in Rotterdam sluiten en hun hoofdkantoren verplaatsen naar het buitenland. Het is belangrijk dat de TU Delft zich in Rotterdam en dicht bij onze haven gaat vestigen. Onderzoek en ondernemingskracht kunnen onze haven en ons industriegebied een nieuwe fase laten ingaan.

Ook de horeca moet wat Leefbaar Rotterdam betreft maximaal de ruimte krijgen, mits dit niet tot buitensporige overlast leidt. Horeca-uitbaters hebben door Leefbaar Rotterdam meer ruimte gekregen, maar ervaren nog steeds dat gemeentebestuur hen niet altijd dient. Daar moet verandering in komen. De nachthoreca verdient daarbij meer ruimte in onze stad. Waar Rotterdam ooit het walhalla was voor uitgaanspubliek, lopen nachtbrakers nu te vaak tegen een dichte deur aan.

Toeristen weten Rotterdam gelukkig steeds vaker te vinden. Dat is goed, want de plaatselijke economie profiteert hiervan en onze hotels zitten vaak helemaal vol. Het is daarin wel belangrijk dat toerisme en leefbaarheid niet botsen en Rotterdammers meeprofiteren van de populariteit van de stad.

Geen beperkende maatregelen voor de Rotterdamse haven

Leefbaar Rotterdam is trots op onze haven. Dat willen we graag blijven, daarom moet de Rotterdamse haven een speciale economische zone worden met uitzonderingen op beperkende landelijke wetgeving met betrekking tot stikstof en CO₂-heffingen. Er is al een goed begin gemaakt: Dankzij een sterke lobby van de havengemeenschap heeft het Rijk besloten de plasticbelasting af te schaffen. Wat Leefbaar Rotterdam betreft pakken we door en krijgt de Rotterdamse haven een status aparte, zodat bedrijven in de haven maximaal kunnen ondernemen en groeien. Hierbij is ook de steun en investering van het Rijk nodig voor het aanpakken van de netcongestie, zodat Rotterdamse havenbedrijven door kunnen

gaan met hun werkzaamheden of naar uitbreiding kunnen kijken. Zo versterken we de concurrentiepositie van de Rotterdamse haven op internationaal niveau, blijven we de sterkste, schoonste en slimste haven van Europa en blijven we daarmee honderdduizenden banen behouden.

Het MKB als ruggengraat van de Rotterdamse economie

Rotterdam telt zo'n 200.000 mkb-bedrijven, die in 60% van de werkgelegenheid in Rotterdam voorzien. Deze ondernemers staan onder druk door vele regels die hen zowel landelijk als gemeentelijk worden opgelegd. Daarnaast wordt het voor hen door de verdichting steeds lastiger om geschikte bedrijfsruimtes te vinden. Wat Leefbaar Rotterdam betreft snijden we in de gemeentelijke regeldruk voor ondernemers zodat ondernemers kunnen doen waar zij goed in zijn: Ondernemen. Ook blijven we binnen onze gemeentegrenzen voorzien in voldoende bedrijfsruimtes.

Een winkelstraat om trots op te zijn

Een levendige winkelstraat is het kloppend hart van iedere wijk. Hier maken de lokale ondernemers het verschil. Leefbaar Rotterdam heeft dan ook vol ingezet op aantrekkelijke winkelstraten, zoals het aankopen en opknappen van leegstaande panden en het vergroenen van winkelcentra. Ook konden ondernemers subsidie aanvragen voor evenementen, marketing en workshops. Het is belangrijk om deze ondersteuning voort te zetten.

Aantrekkelijk vestigingsklimaat

Rotterdam biedt ook een thuis aan vele grote spelers in de (zakelijke) dienstverlening, handel en nijverheid, logistiek en meer. We zien dat de afgelopen jaren de concurrentiepositie van Nederland, maar ook van Rotterdam als stad verslechterd is voor deze bedrijven. Rotterdam biedt met haar goede bereikbaarheid, luchthaven en de aanwezigheid van veel onderwijsinstellingen een goed vestigingsklimaat voor deze bedrijven. Dat moet zo blijven wat Leefbaar Rotterdam betreft.

Daarom wil Leefbaar Rotterdam:

- ▶ Het aanwijzen van de Rotterdamse haven als speciale economische zone met uitzonderingen op beperkende landelijke wetgeving, waardoor bedrijven de ruimte krijgen om maximaal te groeien en Rotterdammers niet werkloos thuis komen te zitten.
- ▶ Het Rijk te wijzen op hun verantwoordelijkheid voor het aanpakken van de netcongestie zodat Rotterdamse havenbedrijven door kunnen gaan met hun werkzaamheden of naar uitbreiding kunnen kijken.
- ▶ Een stop op de doorgeslagen vergroening. De fossiele industrie is nodig om een omslag te maken naar een groene economie. Daarnaast is de Rotterdamse haven

één van de schoonste ter wereld. We zadelen bedrijven dus niet met extra regels en lasten op.

- ▶ Het Rijk wijzen op hun verantwoordelijkheid om te zorgen voor een gelijk Europees speelveld voor de haven en industrie. Zo moet de prijs voor bijvoorbeeld elektriciteit op het niveau van omringende landen worden gebracht.
- ▶ We zetten niet slechts multinationals, maar zeker ook het mkb centraal in gemeentelijk beleid.
- ▶ We blijven MKB-toetsen uitvoeren bij nieuwe lokale regels. Zo kunnen ondernemers in een vroeg stadium meepraten over gemeentelijk beleid dat hen raakt.
- ▶ We faciliteren het MKB maximaal en snijden minimaal 10% van de regels en bureaucratie die ondernemers en mkb'ers in de weg zitten uit ons beleid.

Warm hart voor onze horeca

Rotterdamers dragen de horeca een warm hart toe. Of het nou de discotheek, de bruine kroeg of een hippe koffiezaak is: Het is de horeca die een stad levendig maakt en voor reuring zorgt. Wat Leefbaar Rotterdam betreft geven we de horeca dan ook de ruimte in onze stad, want horeca dat zich netjes aan de regels houdt zorgt voor gezelligheid én sociale controle. Dat betekent uiteraard wel dat terrassen toegankelijk, vrij van overlast en veilig moeten zijn en blijven. We zetten daarbij ook in op meer nachthoreca verspreid over de stad, mits dit niet voor overlast zorgt.

Stop met betuttelen

De gemeente is geen opvoed instituut. We voeren geen extra regels op alcohol, snacks of tabak bovenop het landelijke beleid. Caféhouders en ondernemers weten zelf wat werkt voor hun klanten. Een volwassen stad behandelt haar inwoners als volwassenen. De Rotterdamse horeca is sterk genoeg om zelf verantwoorde keuzes te maken. Geen gemeentelijke bemoeienis met schenktijden, rookruimtes of vleesvrije weken. Als ondernemer ben je verantwoordelijk en daar houden we je aan.

Toeristische trekpleister Rotterdam

Toeristen weten Rotterdam steeds vaker te vinden. Dat is niet gek, onze stad heeft nogal wat te bieden. Leefbaar Rotterdam is daar trots op en de economie profiteert hiervan. Vaak zien we nog dat Rotterdam een dagbestemming is, maar Rotterdam is veel te interessant om in een dag doorheen te lopen. Daarom is het de ambitie van Leefbaar Rotterdam om toeristen hier langer te houden voor een extra overnachting. Daarbij kijken we wel naar de leefbaarheid en hoe de meeropbrengsten aan toeristenbelasting terug landt in de wijken zodat de Rotterdammer mee profiteert.

Cruiseschepen aan de Wilhelminapier

Nergens ter wereld zie je dat cruiseschepen tot ver in het centrum door kunnen varen, behalve in Rotterdam. Dit kan door inspanningen van Leefbaar Rotterdam tegenwoordig ook nog eens schoon door de aanwezigheid van walstroom. Dit unieke beeld is fantastisch

voor zowel toeristen als Rotterdammers én is ook nog eens goed voor de lokale economie. De cruiseschepen blijven wat Leefbaar Rotterdam betreft dan ook van harte welkom aan de Wilhelminapier.

Daarom wil Leefbaar Rotterdam:

- ▶ Ruim baan voor terrassen in de stad, met inachtneming van de veiligheid en toegankelijkheid van de buitenruimte. Dat is goed voor ondernemers en zorgt voor gezelligheid alom.
- ▶ We ondersteunen initiatieven voor nachthoreca verspreid over de stad, zolang dit niet gepaard gaat met overlast.
- ▶ We willen dat 24-uursvergunningen niet ter speculatie van horecapanden dienen, daarom doen we periodieke herkeuringen bij 24-uursvergunningen die niet worden gebruikt. Dit biedt ook kansen voor nieuwe ondernemers.
- ▶ We breidden de afgelopen periode de openingstijden voor de horeca uit tot 3 uur in het weekend. We voegen daar een proef voor de donderdagavond aan toe die we bij positieve resultaten definitief maken.
- ▶ Ook in de horeca geldt dat ondernemers moeten doen waar ze goed in zijn, namelijk ondernemen. We kijken uitbaters dan ook niet op de vingers met onnodige regels.
- ▶ Toerisme stimuleren zolang dit niet ten koste gaat van leefbaarheid.
- ▶ Tegelijkertijd onderzoeken we de impact van het verhogen van de toeristenbelasting: meeropbrengsten hiervan moeten weer terug naar wijken in de stad vloeien.
- ▶ De cruiseschepen blijven bij de cruiseterminal aan de Wilhelminapier aanmeren. Dit unieke beeld hoort bij Rotterdam, is goed voor de economie en kan door inspanningen van Leefbaar Rotterdam ook nog eens uitstootvrij.

Hoofdstuk 9: Energie, duurzaamheid & klimaat

De lucht in Rotterdam is afgelopen decennia schoner geworden. Dat komt onder andere doordat er minder fijnstof is en dat is natuurlijk heel goed. Auto's worden elektrisch of steeds zuiniger en schoner, vliegtuigen worden steeds zuiniger en schoner en onze haven is één van de schoonste en slimste ter wereld. Waar linkse partijen moord en brand schreeuwen, is wat Leefbaar Rotterdam het glas halfvol.

Echter, is er ook een keerzijde aan de groene droom. Rozenburgers die geconfronteerd worden met mega windturbines die hoger reiken dan de Zalmhaventoren op hun zo geliefde Landtong. Rotterdamers die aangesloten zijn op warmtenetten die zogenaamd 'goedkoper' zouden zijn, maar geconfronteerd worden met naheffingen van duizenden euro's. Of peperdure investeringen in kleinschalige van-het-gas-af projecten die slechts een druppel op de gloeiende plaat blijken. Het zijn allen pijnlijke voorbeelden van een klimaatbeleid dat bakken met geld kost maar Rotterdamers weinig tot niets oplevert.

Wat Leefbaar Rotterdam betreft kiezen we niet voor onbetaalbaar klimaatbeleid, maar klimaatrealisme. We zorgen voor adaptieve maatregelen om te anticiperen op klimaatverandering, zoals vergroening en isolatie van woningen. Zodat Rotterdamers profiteren in plaats van de rekening betalen van klimaatbeleid.

Haven niet langer slachtoffer

Terwijl de gemeente zich committeerde aan onhaalbare klimaatplannen, kreeg onze economische ruggengraat, de Rotterdamse haven, harde klappen door landelijk beleid. Dubbele CO₂-heffingen, plasticbelastingen en eindeloze regels hebben geleid tot een verslechterde concurrentiepositie, investeringsstop en uittocht van bedrijven. De haven is daarmee het grootste slachtoffer van deze symboolpolitiek. Leefbaar Rotterdam kiest voor gezond verstand en een sterke haven, in plaats van een speelbal te zijn voor Haags klimaatgedram. Dat betekent ruimte voor bedrijven, maar wel oog hebben voor veranderende omstandigheden zodat de haven in Rotterdam toekomstbestendig is en werk blijft bieden aan honderdduizenden mensen.

Netcongestie remt groei

In heel Nederland wordt inmiddels hard op de rem getrapt, omdat het stroomnet door de razendsnelle elektrificatie op het punt staat om vast te lopen. Rotterdam blijft hierin niet gespaard. Investeringsstop in de haven komen onder druk te staan en de bouw van broodnodige woningen, voorzieningen als scholen, huisartsenpraktijken, winkelvoorzieningen en bedrijventerreinen stopt. Dit terwijl juist die ontwikkeling cruciaal is voor de toekomst van de stad. We hebben woningen nodig, bedrijven willen zich graag vestigen en uitbreiden in Rotterdam maar het stroomnet kan de toenemende vraag niet aan. Wat ons betreft is er werk

aan de winkel voor het Rijk en mag de Rotterdammer niet het slachtoffer worden van deze netcongestie.

Milieuzones zijn een wassen neus

De lucht in Rotterdam wordt al jaren schoner, maar desondanks heeft de gemeente een milieuzone ingevoerd waardoor bepaalde auto's niet langer welkom zijn in de stad. Vanaf 2030 worden zelfs bestelauto's geweerd, wat grote gevolgen heeft voor onze ondernemers. De loodgieter, timmerman en stukadoor worden gedwongen over te stappen op dure elektrische bussen, terwijl ook onze winkels en bevoorrading hieronder lijden. Leefbaar Rotterdam vindt dat dit beleid volledig is doorgeslagen. Auto's met verbrandingsmotor worden steeds schoner, en het verbieden ervan lijkt meer op autootje pesten dan op effectief milieubeleid. Leefbaar Rotterdam kiest voor gezond verstand en voor maatregelen die echt verschil maken, zonder onze middenstand en werkenden te straffen.

Isoleren eerst

Leefbaar Rotterdam is vanaf het begin fel tegenstander geweest van de operatie aardgasvrij. Bewoners die werden aangesloten op warmtenetten kregen de belofte dat het niet duurder zou worden dan aardgas, maar in werkelijkheid kregen juist zij te maken met naheffingen van honderden en soms zelfs duizenden euro's. Dankzij de inzet van Leefbaar Rotterdam is het stadsbestuur inmiddels gestopt met het uitbreiden van aardgasvrije gebieden. In plaats van dure experimenten en dwang kiest Leefbaar Rotterdam voor een isolatieoffensief: door woningen beter te isoleren verbruiken Rotterdammers minder energie en houden zij meer geld over in hun portemonnee. Zo wordt Rotterdam écht duurzamer, zonder dat inwoners daarvoor de rekening krijgen gepresenteerd.

Windturbines horen niet in Rotterdam

Rotterdam-Rijnmond is een van de dichtstbevolkte gebieden van Europa, waar de strijd om de ruimte dan ook groot is. Toch is er in 2019 voor gekozen om onze inwoners op te zadelen met plannen voor het plaatsen van giga-windturbines op bijvoorbeeld het Vaanplein, in Rozenburg op de Landtong, en op het Beneluxplein, de achtertuin van Hoogvliet. Leefbaar Rotterdam vindt dit een onnodige, inefficiënte en bovenal hinderlijke manier om aan onze energievraag te voldoen. Windturbines veroorzaken geluidsoverlast, horizonvervuiling en tasten de leefbaarheid van onze wijken en natuurgebieden aan, terwijl ze weinig energie opleveren en miljoenen kosten.

Daarom wil Leefbaar Rotterdam:

- ▶ Onze haven toekomstbestendig maken en investeren in walstroom, waterstofhubs en het schrappen van regels waardoor bedrijven vertrekken.
- ▶ Bij het Rijk aandringen op afschaffing van nationale regels die de haven beperken.
- ▶ Investeren in batterijen, generatoren en andere oplossingen tegen netcongestie.
- ▶ De middenstand en vakmensen als loodgieters, timmerlieden en stukadoors niet opzadelen met dure klimaatverplichtingen.

- ▶ De zero-emissiezone afschaffen. Deze mag niet leiden tot het gedwongen stoppen van ondernemers. Daarom moeten schone alternatieve investeringen mogelijk blijven.
- ▶ Geen woningen meer van het gas halen: focus volledig op woning isolatie. Het is peperduur en het levert nauwelijks iets op.
- ▶ Nederland van het stikstofsloot af zodat we in Rotterdam, maar zeker ook in de kleine kernen weer kunnen bouwen.
- ▶ Inzetten op klimaatadaptie, gebiedsontwikkeling en watermanagement.
- ▶ Zonnepanelen stimuleren op daken en bij voorkeur niet op weides of openbare plekken.
- ▶ Investeren in kleine, veilige kerncentrales als betrouwbare en betaalbare energiebron (SMR's).
- ▶ Stoppen met het plaatsen van windturbines in en rond onze stad.

Hoofdstuk 10: Bestuur, wijken & kleine kernen

Er is afgelopen jaren veel geïnvesteerd door Leefbaar Rotterdam om de overheid in de wijken en daardoor dichterbij Rotterdammers te brengen. Voor bewoners moet de gemeente goed te benaderen zijn. Dat is hard nodig om het vertrouwen in de overheid te herstellen, het gat tussen burger en bestuur te dichten en betrokkenheid van bewoners te vergroten. We begonnen in 2022 met slechts 8 wijkhubs in de stad en onder aanvoering van Leefbaar Rotterdam is dit uitgebreid naar maar liefst 39 wijkhubs. Dit zijn plekken waar ambtenaren niet op de Coolingsingel of in de Rotterdam, maar juist in de wijken kunnen werken en waar bewoners kunnen aankloppen met vragen, suggesties en klachten. Ook de politie, woningcorporaties en energieleveranciers benutten de wijkhubs voor het contact met bewoners. Het liefst is de gemeente er zo laagdrempelig mogelijk beschikbaar. Helaas is het wel zo dat het gemeentelijk nummer 14 010 soms lange wachttijden kent en het niet voor iedereen even handig is dat bijna alles online geregeld moet worden. Rotterdammers, jong en oud, in alle wijken hebben het recht op goede toegang tot gemeentelijke dienstverlening.

Daarnaast is het leven voor alle Rotterdammers de afgelopen jaren duurder geworden. Andere grote steden, vaak met linkse stadsbesturen, legden de rekening liever bij de eigen inwoners dan dat zij in de gemeentelijke organisatie sneden. Maar niet in Rotterdam, waar dit nadrukkelijk wel gebeurde. Het Leefbaar-stadsbestuur verlaagde de prijs voor de eerste parkeervergunning met 20%, afvalstofheffingen bleven gelijk en de WOZ-belasting werd zelfs verlaagd. Waar linkse partijen de schijn ophouden dat een lagere WOZ-belasting cadeaus voor miljonairs zouden zijn, weet Leefbaar Rotterdam heel goed dat dit belangrijk is voor gezinnen die hard moeten werken om hun hoofd boven water te houden en in een gewoon rijtjeshuis wonen. Daarnaast blijven we investeren in de toekomst van onze stad op een verantwoorde manier. Leefbaar Rotterdam zet dan ook in op een kleine, benaderbare en financieel gezonde overheid.

Overheid terug in de wijken

Waar voorgaande stadsbesturen onder aanvoering van linkse partijen alle gemeentelocaties in wijken wegsneed onder het mom van bezuinigingen, bracht Leefbaar Rotterdam in iedere wijk in Rotterdam een wijkhub terug. In deze wijkhubs werken ambtenaren en kunnen Rotterdammers laagdrempelig binnenstappen met persoonlijke vragen richting de gemeente of vragen en suggesties over hun wijk. Dat is belangrijk, want de gemeente moet zich concentreren in de wijken en kleine kernen en niet slechts op de Coolingsingel. Dit is ook nog eens goedkoper en efficiënt dus dat houden we dus in stand.

Voor en door Rotterdammers

Leefbaar Rotterdam is de partij voor en door Rotterdammers en laat dit geluid graag doorklinken op de Coolingsingel. Daarom is ons uitgangspunt duidelijk: Beleid moet altijd de Rotterdammers dienen en zij moeten zoveel mogelijk inspraak hebben op beleid dat hen raakt. We nemen bewonersparticipatie dan ook uiterst serieus.

Rekening niet bij Rotterdammers

Het is onbehoorlijk om de rekening van een steeds groter wordende overheid bij de Rotterdammer neer te leggen in tijden dat alles duurder wordt. Waar linkse stadsbesturen liever aan de belastingknoppen draaien om hobby's te blijven betalen, kijkt Leefbaar Rotterdam ook naar de eigen gemeentelijke organisatie als het gaat om bezuinigingen. Dat blijven we doen.

Daarom wil Leefbaar Rotterdam:

- ▶ Bekendheid van wijkhubs uitbreiden zodat meer Rotterdammers deze weten te vinden in de zoektocht naar antwoorden van de gemeente.
- ▶ Meer ambtenaren die werken in wijkhubs in plaats dat zij werken in grote gemeentelijke kantoorpanden in het centrum van de stad, zodat zij weten hoe beleid landt in de wijken en benaderbaar zijn door de Rotterdammers.
- ▶ Wijkhubs en de Huizen van de Wijk langer en buiten kantoor tijden openhouden, zodat meer dienstverlening in de wijken aangeboden kan worden.
- ▶ Het betrekken van Rotterdammers via wijkraden, burger jury's, wijkenquêtes en referenda.
- ▶ Ongekozen burgemeesters in de achterkamertjes zijn niet meer van deze tijd. De volgende Rotterdamse burgemeester wordt via een referendum gekozen.
- ▶ Een slagvaardige overheid die eerst naar zichzelf kijkt om te besparen en de rekening niet standaard bij Rotterdammers legt.

Blijvende aandacht voor de kleine kernen

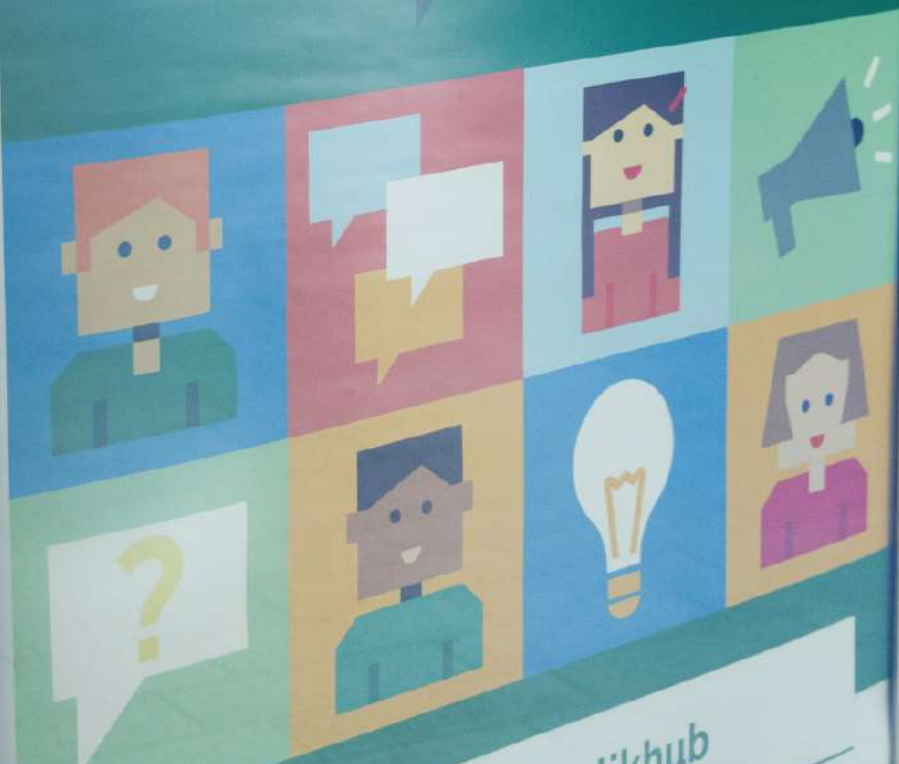
Leefbaar Rotterdam is trots op haar dorpen en is daarom blij met de kleine kernenaanpak. Voorgaande stadsbesturen maakte vooral plannen, maar trokken geen geld uit voor de kleine kernen. Leefbaar Rotterdam veranderde dat en trok maar liefst 38 miljoen euro uit voor de kleine kernen. Van het opknappen van de bibliotheek in Rozenburg tot aan het vernieuwen van het dorpscentrum van Hoek van Holland. Wat Leefbaar Rotterdam betreft blijven we dan ook sterk de aandacht houden voor onze dorpen en blijven we hierin investeren zodat het voor iedereen in Heijplaat, Hoek van Holland, Rozenburg & Pernis fijn wonen blijft.

Daarom wil Leefbaar Rotterdam:

- ▶ Prioriteit voor woningbouw in de kleine kernen.
- ▶ Een oplossing voor de strenge regelgeving omtrent de natura-2000 en de stikstofregels die nieuwbouw in de weg zitten.
- ▶ Inwoners van de kleine kernen krijgen maximaal voorrang op een woning in hun eigen dorp.
- ▶ Bereikbaarheid in- en naar de kleine kernen wordt waar nodig verbeterd in samenspraak met de dorpsraden en de bewoners.

Wijkhub

Wees welkom!

www.rotterdam.nl/wijkhub

EURO
ΕΥΡΩ

10
10

EURO
ΕΥΡΩ
ΕΒΡΩ

5

EURO
ΕΥΡΩ

2526 25

Hoofdstuk 11: Werk & inkomen

Werk is een belangrijk onderdeel van ons leven. We werken om de huur- of hypotheek te betalen, brood op de plank te krijgen en houden daarbij het liefst aan het eind van de maand nog iets over om leuke dingen te kunnen doen. Werk geeft zingeving en is de sleutel tot waardigheid en zelfstandigheid.

Toch is de arbeidsmarkt op meerdere vlakken uit balans geraakt en we zien steeds vaker tekorten opduiken. In belangrijke sectoren zoals het onderwijs, in de zorg maar ook in de dienstverlening is een schreeuwend tekort aan mensen. Er staan in onze stad dan ook duizenden vacatures open. Tegelijkertijd zitten er veel mensen thuis omdat zij nog altijd op zoek zijn naar een passende baan. Ook zien we in sommige sectoren, neem bijvoorbeeld onze haven, golven van ontslagen waardoor mensen in grote onzekerheid terecht komen.

Daarnaast participeert niet iedereen die dat kan op de arbeidsmarkt en leven in Rotterdam bovengemiddeld veel mensen van een bijstandsuitkering. Sterker nog, Rotterdam is bijstandskampioen van Nederland. Mensen die iets meer gaan verdienen dan een minimumloon lopen een hoop tegemoetkomingen, toeslagen en kwijtscheldingen mis, waardoor in de bijstand blijven in sommige gevallen financieel aantrekkelijker is.

Ook zien we dat steeds meer Rotterdammers die de handen uit de mouwen steken en iedere dag naar hun werk gaan om hun gezin te onderhouden, die huur- of hypotheek betalen en een bijdrage aan de stad leveren, het steeds lastiger hebben en aan het eind van de maand weinig overhouden. Boodschappen en vaste lasten drukken simpelweg op de portemonnee van de Rotterdammer. Wat Leefbaar Rotterdam betreft moet werken altijd lonen in onze stad.

Van armoede naar werk

Uiteindelijk is het beste medicijn om uit de armoede te komen werk. Werk geeft zingeving en zorgt ervoor dat men een zelfstandig leven kan leiden. Wat Leefbaar Rotterdam betreft moeten we mensen die werken het dan ook niet onnodig lastig maken. Mensen die willen werken, moeten we als gemeente ook maximaal ondersteunen. Niet met extra bureaucratie en formulieren, maar door hen een zetje in de goede richting te geven. In de sociale sector is het van belang dat professionals naast het verlenen van hulp, ook een harde boodschap moeten kunnen brengen. Dit voorkomt dat mensen afhankelijk blijven van het sociale vangnet.

Bewustwording over (het voorkomen van) schulden

Je kunt iedere euro maar één keer uitgeven. Vandaag de dag worden jongeren, zeker op sociale media, continu in verleiding gebracht om te lenen. Wat Leefbaar Rotterdam betreft maken we jongeren al op jonge leeftijd bewust van de gevaren van schulden en hoe schulden te voorkomen zijn. Een preventieve aanpak dus.

Werken Eerst

In de bijstand zitten betekent niet dat je ook lekker makkelijk de hele dag thuis kan zitten. Er is in Rotterdam een schreeuwend tekort aan vrijwilligers en in veel buurten worden maatschappelijke initiatieven georganiseerd waar handjes nodig zijn. Wij verwachten dat mensen in de bijstand iets nuttigs terug doen voor hun buurt of de maatschappij en een tegenprestatie leveren. Ook mensen voor wie de stap naar regulier werk te groot is, moeten we wel motiveren om actief te blijven en bijvoorbeeld vrijwilligerswerk te doen. Voor mensen die een bijstandsuitkering aanvragen, wordt meteen gekeken hoe zij zo snel mogelijk een deel van de week een vorm van werk kunnen verrichten, om een goed werkritme op te kunnen bouwen.

Voortzetten aanpak van achterstanden met het Nationaal Programma Rotterdam Zuid

Pim Fortuyn was de eerste die de verloedering van arme wijken op de kaart zette. In het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid werken inmiddels achttien steden op de manier zoals we in Rotterdam ons eigen NPRZ hebben uitgevonden. Daar zijn we trots op en daar gaan we de komende periode mee door. Samen met het Rijk, schoolbesturen, woningcorporaties en veiligheidspartners realiseren we doorbraken op het gebied van onderwijs, werk, zorg en wonen die hard nodig zijn. Daarbij leggen we de focus op de delen van Zuid waar dit het hardst nodig is.

Daarom wil Leefbaar Rotterdam:

- ▶ Mensen die willen werken begeleiden naar werk. Wie niet wil, hoeft van de gemeente weinig te verwachten.
- ▶ Werkbonus voor Rotterdammers met een inkomen tot 130% van het minimumloon behouden zodat werken blijft lonen.
- ▶ We schaffen onnodige bureaucratie af en maken van armoede geen afhankelijkheid.
- ▶ We maken jongeren in samenwerking met het onderwijs beter bewust van het voorkomen van- en de gevaren van schulden.
- ▶ Misbruik van de bijstand pakken we hard aan en fraudeurs betalen iedere cent terug.
- ▶ We verscherpen de tegenprestatie in de bijstand. Wie kan, levert een waardevolle bijdrage aan de maatschappij terug.
- ▶ De taaleis in de bijstand strikt handhaven.
- ▶ Lage gemeentelijke lasten, zodat Rotterdammers in dure tijden weer wat ruimte in de portemonnee zien.
- ▶ We houden het minimatarief voor de Rotterdampas in stand.
- ▶ We zetten de aanpak van achterstanden op Zuid via het Nationaal Programma Rotterdam Zuid voort.

Hoofdstuk 12: Onderwijs

Bijna 200.000 kinderen en jongeren volgen een vorm van onderwijs in onze stad. Bij veel kinderen gaat dit goed. Toch maakt Leefbaar Rotterdam zich grote zorgen over een aantal ontwikkelingen. Steeds meer jonge kinderen beginnen hun carrière met een taal- of ontwikkelingsachterstand. Ze kunnen daardoor pas op latere leeftijd instromen of krijgen een vrijstelling van onderwijs en komen al direct in jeugdzorg terecht. Deze achterstanden worden de rest van het leven nooit meer (volledig) ingehaald. Door ondoorzichtige financiering vanuit het Rijk en soms een te lakse houding van schoolbesturen worden deze problemen steeds groter.

Onder het mom van kansengelijkheid zien we allerlei onwenselijke bewegingen naar algemene onderwijsnivellering. Wij gunnen alle kinderen het beste. Ook kinderen die het heel goed doen op school. Ook zij moeten zich maximaal kunnen ontplooiën. Leefbaar Rotterdam is dus absoluut geen voorstander van brede brugklassen.

Het fundament in het Rotterdamse onderwijs is rust, orde en regelmaat. In 2012 pleitte Leefbaar Rotterdam er al voor om mobieltjes uit de klas te weren. Wat ons betreft wordt dit echt de maat op elke onderwijsinstelling in Rotterdam. Scholen weten niet wat ze aan moeten met leerlingen die zwaar overlastgevend gedrag vertonen. Veel kinderen en docenten voelen zich onveilig op school. Dit gedrag is er mede debet aan het grote lerarentekort en remt goedwillende kinderen in hun ontwikkeling. In het belang van alle partijen zien wij graag speciale innovatieklassen voor deze leerlingen. Hier hebben we dan ook concrete voorstellen voor ingediend in onze initiatiefnota HOC010, om de raddraaiers in het onderwijs aan te pakken.

De basis op orde: taal, lezen, rekenen

Kinderen leren eerst Nederlands. Dat is de toegangspoort tot de maatschappij. De kernvakken taal, lezen en rekenen zijn de absolute prioriteit. De meetbare prestaties in deze vakken zijn leidend voor beleid. We eisen resultaten en sturen waar nodig bij. Geen experimenten of franje, maar structuur, leskwaliteit en focus.

Verantwoordelijkheid van ouders

We verwachten dat ouders hun verantwoordelijkheid nemen. Ouderbetrokkenheid is geen vrijblijvende aanvulling, maar een voorwaarde voor succes. De school is geen verlengstuk van falende opvoeding. Wie zijn kind zonder ontbijt, motivatie of taalvaardigheid naar school stuurt, werkt mee aan achterstand. Rotterdam biedt hulp, maar de basis hoort van huis uit te komen. De thuissituatie moet het onderwijs ondersteunen, niet ondermijnen.

Religieus onderwijs onder de loep

Vrijheid van onderwijs is geen vrijbrief voor segregatie of indoctrinatie. We blijven scherp op misstanden, Islamitische weekendscholen en moskee-internaten. Als daar kinderen vervreemden van de samenleving of vrouwenrechten met voeten worden getreden, grijpen we keihard in. Het belang van het kind en onze samenleving staat voorop. Alle scholen in Rotterdam moeten bijdragen aan verbinding, gelijke kansen en gedeelde normen.

Samenwerken met beroepsonderwijs

Rotterdam heeft een groot aantal plekken voor beroepsonderwijs. Hier zitten de toekomstige werknemers voor cruciale beroepen in de zorg, onze haven, de IT of techniek. We willen als Leefbaar Rotterdam dat we als gemeente veel meer gaan samenwerken met het beroepsonderwijs. Nu wordt altijd maar gezegd: "we gaan er niet over". We willen onderwijsinstellingen als Albeda, Zadkine, STC, Hogeschool Rotterdam en InHolland versterken. Samen met hen zorgen we ervoor dat we in de toekomst onze jongeren voor de kansrijke banen gaan opleiden en paal en perk gaan stellen aan minder kansrijke opleidingen.

Trots op onze universiteiten

Trots zijn we ook op onze toonaangevende Erasmus Universiteit en het Erasmus Medisch Centrum. Iconen van onze stad. Rotterdam moet ook in de toekomst een aantrekkelijke stad zijn voor nieuwe studenten. Daarom wil Leefbaar Rotterdam maximaal investeren in studentenhuisvesting, maar in dit kader ook een rem op de groei van buitenlandse studenten. Dat is des te harder nodig nu ook de Technische Universiteit Delft zich hier wil gaan vestigen. Wat ons betreft vestigt deze zich deze op Rotterdam Zuid.

Aandacht voor de geschiedenis van Rotterdam en de Holocaust

Veel leraren vinden het moeilijk om bepaalde onderwerpen in de klas te bespreken, of vermijden deze überhaupt. Leefbaar Rotterdam vindt dat er nooit taboes mogen zijn in het klaslokaal, om bepaalde discussies te voorkomen. Daarom is het van belang dat ook onderwerpen zoals de geschiedenis van de stad en de Holocaust standaard besproken blijven worden op scholen.

Daarom wil Leefbaar Rotterdam:

- ▶ Vanaf 2 jaar kinderen verplicht naar voorschoolse en vroegschoolse educatie om achterstanden te voorkomen.
- ▶ Dat er in 2030 geen Rotterdamse kinderen meer thuis zitten.
- ▶ Geen brede brugklassen, maar ook ruimte voor excellente leerlingen.
- ▶ De basis in de klas terug: orde, rust en regelmaat.
- ▶ Zwaar overlastgevende jongeren verplicht naar innovatieklassen en desnoods tuchtscholen sturen, zoals we voorstellen in ons plan HOC010.
- ▶ Op de basisschool zijn taal, lezen en rekenen de kernvakken.

- ▶ Ouders worden nadrukkelijker aangesproken op hun verantwoordelijkheid.
- ▶ Scherpe checks op eventuele misstanden op Islamitische weekendscholen en moskee-internaten.
- ▶ Intensiveren van samenwerking met beroepsonderwijs instellingen in plaats van de houding “we gaan er niet over”.
- ▶ Geen taboes in het klaslokaal, bespreken van onderwerpen zoals de Holocaust en de geschiedenis van Rotterdam.

Hoofdstuk 13: Cultuur, kunst & evenementen

Rotterdam is geen tweede Amsterdam, Den Haag of Utrecht. Onze stad heeft een eigen karakter: rauw, direct en nuchter. Hier wordt niet alleen gewerkt, hier wordt geleefd. Evenementen zoals de Dance Parade, de Red Bull Air Race en de Bavaria Racing Days en de Marathon hebben onze stad nationaal en internationaal op de kaart gezet. Maar die levendigheid is de afgelopen jaren langzaam verstikt door regels en beperkingen.

Tegelijkertijd heeft Rotterdam veel te bieden op het gebied van kunst en cultuur. De Kunsthall, het nieuwe en oude Luxor, de Doelen en het depot van Boijmans Van Beuningen als iconische plekken. Sinfonia Rotterdam en het Rotterdams Philharmonisch Orkest als praktische culturele organisaties. Die laten zien dat deze stad durft te vernieuwen. Maar te vaak blijven instellingen hangen in plannen, verbouwingen en bestuurlijke stroperigheid: Boijmans dat weer jaren gesloten is, een stadsmuseum zonder adres en een fotomuseum dat door interne strubbelingen niet op de afgesproken tijd kon worden geopend. Daarbij leunen te veel culturele organisaties op subsidie, in plaats van op ondernemerschap.

Kunst- en cultuursubsidies

Rotterdam spendeert meer dan genoeg geld aan cultuur. Wat Leefbaar Rotterdam betreft blijft het bij dat bedrag. De sector mag best ondernemender worden. Musea, podia, festivals en instellingen moeten leren hun eigen broek op te houden door commercialisering en sponsoring. Publiek succes is een compliment, geen vies woord. Kunst die niemand wil zien, kan niet op kosten van de Rotterdammer blijven bestaan.

Subsidieverlening niet uitbesteden

Linkse partijen willen de subsidieverlening wegtrekken bij de politiek en overdragen aan adviescommissies, die grotendeels bestaan uit kunstbobo's in plaats van gewone Rotterdammers. Daarmee krijgen instellingen vrij spel en blijft het geld stromen naar dezelfde gesubsidieerde kunstclubs. Wij houden cultuurbeleid onder democratische controle. Subsidiegeld is Rotterdams belastinggeld, en dus blijft de gemeenteraad wat ons betreft aan zet.

Cultuur en evenementen aanbod verspreiden

Of je nu in Prins-Alexander woont, Rozenburg of de Beverwaard, als inwoner van onze gemeente moet cultuur vrij toegankelijk zijn. Het is niet de bedoeling dat iedereen een roadtrip maakt naar het centrum om te kunnen genieten van cultuur of evenementen. Daarom zorgen we voor goede evenemententerreinen en musea locaties, verspreid over de stad.

Behouden van cultureel erfgoed

Rotterdam heeft helaas niet veel grootse historische bouwwerken meer waar we met trots naar kunnen kijken. Daarom vindt Leefbaar Rotterdam dat wij zuinig moeten zijn op alles wat nog wel

fier overeind staat in onze stad en we onszelf maximaal moeten inspannen om het erfgoed te bewaren voor de toekomstige generaties. Ook de historische dijkenlinten en de beschermde stadsgezichten, zoals bijvoorbeeld Delfshaven, verdienen extra aandacht.

Oorlogsmonumenten niet laten verloederen

Rotterdam kent vele plekken waar de geschiedenis tastbaar is. Stolpersteine die laten zien waar Rotterdamse Joden uit hun huizen zijn weggehaald en nooit terugkeerden, plaquettes waar bewoners zich op 4 mei verzamelen om te herdenken. Deze monumenten zijn geen decoratie, maar stille getuigen van onze vrijheid en van wat verloren is gegaan.

Regeldruk omlaag voor evenementen

De afgelopen jaren is het moeilijker geworden dan ooit om een evenement te organiseren. Waar Rotterdam ooit bekend stond als de stad waar alles kon, worden organisatoren nu geconfronteerd met een doolhof aan regels, vergunningen, geluidsnormen, veiligheidsplannen en andere bureaucratische vertraging. Creativiteit wordt verstikt nog vóór het eerste podium overeind staat. Natuurlijk is het goed dat er voor grote evenementen goede regels zijn om de veiligheid van alle bezoekers te kunnen waarborgen, maar het mag niet zo zijn dat kleinere organisaties het niet meer voor elkaar kunnen krijgen om een gezellig kleinschalig gezellig evenement te organiseren door allerlei strikte regels en eisen.

Rotterdamse geschiedenis niet verdacht of slecht

Vanuit onze haven werd en wordt er met de wereld gehandeld, vertrokken grote ontdekkingsreizen en groeide de Nederlandse economie uit tot wereldklasse. Die geschiedenis is niet verdacht of slecht, het is deel van onze identiteit. Pas als je weet wat er vóór jou is opgebouwd, kun je het waarderen en ermee verder bouwen. Daarom wil Leefbaar Rotterdam dat kinderen al op jonge leeftijd leren over de stad waarin ze opgroeien: de wederopbouw, de havenmentaliteit en de verhalen van Rotterdammers die het verschil maakten.

Rotterdam eert de veteranen

Rotterdam telt meer dan 1500 geregistreerde veteranen. Leefbaar Rotterdam is trots op haar veteranen. Tijdens de jaarlijkse Rotterdamse Veteranendag worden deze veteranen geëerd. Dit is een mooie traditie die Leefbaar Rotterdam steunt en wil handhaven. We zien ook steeds meer Witte Anjerperkjes verschijnen in de stad, wat een mooie toevoeging is aan het eerbetoon aan veteranen. Leefbaar Rotterdam ziet ook dat deze perkjes wel wat beter onderhouden kunnen worden en gaat zich daar hard voor maken.

Ontmoetingsplaats voor veteranen

Leefbaar Rotterdam vindt ook dat een grote stad als Rotterdam, met zoveel veteranen binnen haar stadsgrenzen, een Veteranen Ontmoetingsplek moet krijgen. Een plek waar veteranen in een veilige omgeving en op een laagdrempelige manier elkaar kunnen ontmoeten. Een plek waar zij hun ervaringen, die alleen zij onderling vaak kunnen begrijpen en duiden, met elkaar kunnen delen.

Samenwerken met vertegenwoordigers

Leefbaar Rotterdam vindt dat bij de totstandkoming van het Rotterdamse Veteranenbeleid, belangrijke stakeholders intensief betrokken moeten worden. Denk hierbij aan het Veteraneninstituut, de stichting 010Veteranen, Het Ministerie van Defensie en natuurlijk de Rotterdamse Veteranen zelf. Zo zorgen we ervoor dat het beleid nauw aansluit bij de wensen en behoeften van de Rotterdamse veteranen.

Daarom wil Leefbaar Rotterdam:

- ▶ Grote evenementen terug naar de stad halen, zoals de Dance Parade in 2027.
- ▶ De regeldruk drastisch verlagen: minder formulieren, kortere procedures, snellere vergunningverlening.
- ▶ Culturele instellingen aansporen om marktgerichter te werken en minder afhankelijk te zijn van subsidies.
- ▶ Geen extra cultuurbudget: de huidige ruim 100 miljoen is genoeg.
- ▶ Subsidies onder politieke controle houden, niet uitbesteden aan adviescommissies.
- ▶ Subsidies toekennen op basis van kwaliteit en publiek bereik, niet op modewoorden als "inclusiviteit" of "interconnectiviteit".
- ▶ Cultureel aanbod spreiden over de hele stad, kunst en evenementen ook in Rozenburg, Prins-Alexander en Beverwaard.
- ▶ Cultureel erfgoed beschermen en behouden, van historische gebouwen tot iconische Rotterdamse locaties.
- ▶ Oorlogsmonumenten onderhouden, zodat ze niet verwaarlozen of overwoekeren.
- ▶ Rotterdamse geschiedenis actief laten terugkomen in het onderwijs en in de stad zelf.
- ▶ Creativiteit en ondernemerschap stimuleren, culturele organisaties moeten hun publiek zelf weten te bereiken.
- ▶ Rotterdamse veteranen eren, door een Veteranen Ontmoetingsplek en goed onderhouden Witte Anjerperkjes.

Hoofdstuk 14: Sport

Het aantal mensen dat in een stad actief een sport beoefent is veelzeggend. Sporten is in meerdere opzichten heel belangrijk. Voor de mentale en fysieke gezondheid, voor sociale contacten, voor zingeving in het leven en voor het leren functioneren in teamverband. Sport is daarmee één van de fundamenteën voor een gezonde en aantrekkelijke stad. Zowel voor jong, als voor oud. We zien sporten als een van de beste manieren om later, duurdere zorg te moeten inzetten. Daarom is sporten het beste preventieve medicijn.

Rotterdam is een echte sportstad. Met veel topsport, breedtesport en mooie sportaccommodaties. We zijn de enige stad met drie betaald voetbalorganisaties. We hebben prachtige zwembaden, hockey- en honkbalstadions en een indrukwekkend topsportcentrum. Toch staat de sport ook onder druk. Verenigingen hebben het zwaar om financieel overeind te blijven en vrijwilligers in te kunnen blijven zetten. Veel sportlocaties zijn ook verouderd en toe aan de nodige renovaties. We vinden het als Leefbaar Rotterdam belangrijk om de sport in Rotterdam beschikbaar te houden voor iedereen en zetten ons daarvoor in. Daarbij is het belangrijk ook oog te houden voor kleinschalige en sociale sportactiviteiten zoals de biljartvereniging en bridgeclub.

Rotterdam Topsportstad No.1

We organiseren weergaloze events als de Rotterdamse Marathon, het ABN AMRO tennistoernooi in Ahoy en ons traditionele CHIO, de internationale paardensportwedstrijd. Als Leefbaar Rotterdam zijn we hier enorm trots op en blijven we hierin investeren. We zetten de stad hiermee op de kaart en stimuleren tegelijkertijd onze economie. Een voorbeeld hiervan is, dat we willen lobbyen om een Europese Bekerfinale naar de Kuip te halen.

Sportverenigingen ondersteunen

Veel rond sport is aan verandering onderhevig, met name in de breedtesport. Veel mensen sporten niet meer in clubverband en sportverenigingen hebben het lastiger om vrijwilligers aan zich te binden en te behouden. Ook de ouderbetrokkenheid van kinderen bij sportclubs laat vaker te wensen over. Wat Leefbaar Rotterdam betreft zijn vitale sportverenigingen van cruciaal belang. Onze verenigingen moeten daarom ook mee met de tijd. De beschikbare ruimte in de stad wordt steeds schaarser, waardoor we vaker de verbindingen moeten leggen tussen sportaccommodaties en locaties voor opvang, zorg, onderwijs en welzijn. Maar het is ook belangrijk om duidelijkheid te bieden, en bijvoorbeeld een permanente locatie voor de schaatsbaan te realiseren.

Sporten in de buitenruimte

We faciliteren meer plekken in de stad waar men individueel of als groep kan sporten in de openbare ruimte. Denk aan de Crujff Courts, fitnesspleinen en openbare velden.

Moderne kinderspeelplaatsen

Veel openbare speeltuintjes zijn flink verouderd. We willen stimuleren dat kinderen weer meer gaan buiten spelen, in plaats van de hele dag achter een scherm zitten. Daarom knappen we openbare speelplekken weer op zodat deze aantrekkelijker en moderner worden.

Iedereen aan het wandelen

Een ommetje is meer dan ontspanning, het is goed voor lichaam, geest en sociale verbinding. Daarom maken we wandelen vanzelfsprekend. In elke wijk creëren we veilige, aantrekkelijke en duidelijke wandelroutes, met logische rondes, bankjes en duidelijke bewegwijzering. Wandelen wordt onderdeel van het dagelijks leven.

Daarom wil Leefbaar Rotterdam:

- ▶ Topsportstad nummer één blijven en grote internationale evenementen naar onze stad halen.
- ▶ Uitbreiden SportSupport voor meer ondersteuning van breedtesport-verenigingen.
- ▶ Meer aandacht voor het pedagogisch klimaat binnen onze sportverenigingen.
- ▶ Zoeken naar slimme verbindingen op de accommodaties met o.a. opvang en welzijn.
- ▶ Een permanente locatie voor de Schaatsbaan Rotterdam
- ▶ Zorgen voor meer sportplekken in de openbare ruimte van de wijken.
- ▶ Meer vernieuwende kinderspeelplaatsen realiseren.
- ▶ Wandelvriendelijker worden door routes, bankjes en bewegwijzering te verbeteren.
- ▶ Goed sport- en beweegaanbod voor mensen met een beperking.

Rotterdammers

EERST